

อนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรม อารยธรรมนครน่าน
PRESERVE AND PASS ON THE ART, CULTURE, AND
CIVILIZATION OF NAN

พิชญา ไหมน้อย

ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2567

อนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรม อารยธรรมนครน่าน

พิชญา ไหมน้อย

ศิลปศึกษานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2567

PRESERVE AND PASS ON THE ART, CULTURE, AND
CIVILIZATION OF NAN

Pichaya Mainoi

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENT
FOR THE BACHELOR DEGREE OF EDUCATION
EDUCATION PROGRAM IN ART EDUCATION
FACULTY OF EDUCATION
CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2025

หัวข้อศิลปศึกษานิพนธ์

โดย

สาขาวิชา

อาจารย์ที่ปรึกษา

นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม

พิชญา ใหม่น้อย

ศิลปศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุท ประวัง

หลักสูตรศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้รับผิดชอบรายวิชาศิลปศึกษา
นิพนธ์ Art Education Thesis รหัสวิชา ART 3903 อนุมัติให้ศิลปศึกษานิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิรินทร์นิชา ปัญจจริยะกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

คณะกรรมการตรวจสอบศิลปศึกษานิพนธ์

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.สายพิน สักดิ์ศิลป์)

ประธานหลักสูตรศิลปศึกษา

ลงชื่อ.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุท ประวัง)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(อาจารย์สมศักดิ์ พรหมจักร)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(อาจารย์สิริพร คีนมาเมือง)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวัฒน์ โสมดี)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(อาจารย์จารุวรรณ เพ็งศิริ)

หัวข้อศิลปศึกษานิพนธ์	นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม
ผู้เสนอศิลปศึกษานิพนธ์	พิชญ์ ใหม่น้อย
สาขาวิชา	ศิลปศึกษา
คณะ	ครุศาสตร์
	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ปีการศึกษา	2567
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุท ประวัง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อถ่ายทอดแนวคิดเรื่อง นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม ผ่านการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ งานจิตรกรรม สีอะคริลิก บนเฟรมผ้าใบ 2) เพื่อสร้างชุดการเรียนรู้ เรื่อง นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม 3) วิเคราะห์ และอธิบายผลงานทัศนศิลป์ด้านองค์ประกอบ หลักการ แนวคิด และอารมณ์ความรู้สึกของผลงาน นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม สรุปได้ดังนี้ การสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ “นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม” ในครั้งนี้เป็นการสรุปรวบยอดแนวความคิดและรูปแบบผลงาน เป็นผลมาจากการวิเคราะห์และถ่ายทอดทัศนคติผู้สร้างสรรค์โดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากประสบการณ์และการพัฒนาฝึกฝนตนเองจนเกิดเป็นผลงานศิลปะที่มีคุณค่าความงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวจากการศึกษาค้นคว้าและพัฒนากระบวนการคิดการแสดงออกของผลงานชิ้นนี้ ได้รับประโยชน์และความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะอย่างมีระบบแบบแผนมีกระบวนการคิดมีการพัฒนาทักษะความสามารถให้ก้าวหน้าขึ้น การแก้ไขปัญหาอุปสรรค การเตรียมความพร้อม การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์รวมไปถึงการนำเสนอในแต่ละขั้นตามที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ ผู้สร้างสรรค์ผลงานได้เริ่มทำการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ทำแบบโครงร่างในการสร้างสรรค์ผลงาน การปฏิบัติงาน นำเสนองานตลอดจนงานสำเร็จและแสดงสู่สาธารณะ นับเป็นประสบการณ์อันมีค่า และเป็นแนวทางการผลักดันในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะต่อไปในอนาคต

THESIS TITLE	NAN IS RENOWNED, A CITY OF CIVILIZATION
NAME	PICHAYA MAINOI
MAJOR	ART EDUCATION
FACULTY	FACULTY OF EDUCATION
	CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2024
ADVISOR	PROF.RUTH PRAWANG

Abstract

This research aims to: 1) Convey the concept of *"Nakhon Nan Lue Luang: The City of Civilization"* through the creation of visual art—acrylic paintings on canvas.2) Develop a learning set on *"Nakhon Nan Lue Luang: The City of Civilization."*3) Analyze and explain the visual art pieces in terms of composition, principles, concepts, and the emotional expression embedded in the works of *"Nakhon Nan Lue Luang: The City of Civilization."*The creation of this artistic thesis, *"Nakhon Nan Lue Luang: The City of Civilization,"* serves as a culmination of ideas and artistic expressions derived from the artist's analysis and perspective. It is inspired by personal experiences and continuous self-development, resulting in an art piece with unique aesthetic value. Through research and exploration of creative processes, this project has provided valuable insights into the structured approach to art creation.The development of this work involved systematic thinking, skill enhancement, problem-solving, preparation, material selection, and step-by-step presentation as planned. The artist began by conducting research, gathering information, sketching initial designs, executing the artwork, and finally presenting it to the public. This entire process has been a valuable experience, serving as a driving force for future artistic endeavors.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณอาจารย์ สมศักดิ์ พรหมจักร อาจารย์ประจำวิชาศิลปศึกษานิพนธ์ และอาจารย์ในหลักสูตรศิลปศึกษาทุกท่านที่คอยให้ความรู้ ให้คำปรึกษา และคำแนะนำที่ดีตลอดระยะเวลาในการเรียน และการฝึกฝนทักษะการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ผ่านมาของข้าพเจ้า ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าเกิด ความมุ่งมั่น และพยายามที่จะเรียนรู้ ปรับปรุง พัฒนาฝีมือของตนเองให้ดีขึ้น จนมาถึงการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่อง "นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม"

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์รุทธ ประวัง อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำศิลปศึกษา นิพนธ์ในครั้งนี้ขอขอบคุณอาจารย์ที่ชี้แนะแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ และคอยติดตามดูแลตลอดระยะเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา อีกทั้งสละเวลาในการเป็นที่ปรึกษาครั้งนี้ จนเสร็จสมบูรณ์และลุล่วงไปได้ด้วยดี ข้าพเจ้าจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ปกครอง ผู้ให้การอุปถัมภ์เลี้ยงดู ผู้มอบความรักความอบอุ่น คอยอบรมสั่งสอน และเป็นกำลังใจที่ดีที่สุดของข้าพเจ้า ขอขอบคุณที่คอยให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ในการศึกษาเล่าเรียนของข้าพเจ้าเสมอมา ทำให้ข้าพเจ้ามีการศึกษาที่ดีและประสบความสำเร็จในการตามหาความฝัน ขอขอบคุณเพื่อนๆร่วมรุ่น รุ่นพี่ และรุ่นน้องศิลปศึกษาทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำคำปรึกษา และเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา สุดท้ายจึงขอขอบคุณผู้ที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์มาเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

พิชญ์ ใหม่น้อย

ผู้เขียน

คำนำ

ศิลปศึกษานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง "นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม" ซึ่งมีการถ่ายทอดเรื่องราวความงามเสน่ห์ อารยธรรมด้านต่างๆที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของจังหวัดน่าน ไม่ว่าจะเป็นงานจิตรกรรมฝาผนัง, สถาปัตยกรรม, ประติมากรรม รวมทั้งธรรมชาติ น้ำตก สถานที่ท่องเที่ยวอีกมากมาย โดยศิลปศึกษานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึงกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย รายละเอียดทั้งหมด 5 บท ดังนี้ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 ที่มาแรงบันดาลใจและ อิทธิพล บทที่ 3 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ บทที่ 4 การวิเคราะห์ผลงาน ศิลปศึกษานิพนธ์ บทที่ 5 การสรุปผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ การสร้างสรรค์ผลงานและเนื้อหาทั้งหมดเป็นการสร้างสรรค์ที่เกิดจากทัศนคติและกระบวนการทางศิลปะ เกิดขึ้นจากการศึกษาประสบการณ์ที่ผ่านมาพัฒนาให้มีความชัดเจนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และเพื่อพัฒนาผลงานศิลปะของตนเองให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ข้าพเจ้าหวังว่าศิลปศึกษานิพนธ์ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ในการอธิบายประกอบผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ต่อผู้ที่สนใจให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจต่อแนวความคิด เทคนิคและวิธีการสร้างสรรค์ตัวผลงานที่ได้นำเสนอ และจะเกิดประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจในการศึกษาค้นคว้าเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะให้ต่อไป

พิชญ์า ใหม่น้อย

ผู้เขียน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
คำนำ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทที่ 1 ความเป็นมา และความสำคัญของการสร้างสรรค์ผลงาน	1-4
ที่มาและความสำคัญของการสร้างสรรค์ผลงาน	1
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ผลงาน	2
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	2
กรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย (Conceptual Framework)	3
สถานที่ในการดำเนินการวิจัย	3
ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย	3
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 ที่มาและแรงบันดาลใจและอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงาน	5-18
ที่มาของความคิดและแรงบันดาลใจ	5
แนวคิดจากการศึกษาข้อมูลวิชาการ ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	6
อิทธิพลจากศิลปิน	17
อิทธิพลจากผลงานด้านเทคนิคที่ผ่านมา	18
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย และกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์	20-24
ขอบเขตของการวิจัย	20
เครื่องมือในการวิจัย	20
การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
วิธีการศึกษา	21
แผนการดำเนินงาน	21
วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงานสร้างสรรค์	22
เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงาน	24
บทที่ 4 การวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ และผลการวิจัย	34-39
การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์	34
การสร้างชุดการเรียนรู้	35
วิเคราะห์ และอธิบายผลงานทัศนศิลป์	39
บทที่ 5 สรุปผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์	46-48
สรุปผลการสร้างสรรค์	46
ข้อเสนอแนะ	47
ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน	47
แนวทางแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงาน	47
ผลที่ได้รับในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์	47
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ประวัติผู้เขียน	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แผนการดำเนินงาน	21

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่	2.1 เทวดาลายไทย	6
ภาพที่	2.2 วงล้อสี	13
ภาพที่	2.3 แสงแห่งพระบารมี	17
ภาพที่	2.4 พระแม่คงคา	17
ภาพที่	2.5 ความจริงนิรันดร์	18
ภาพที่	2.6 นารี	18
ภาพที่	2.7 นิรันดร์	19
ภาพที่	2.8 น่านบ้านปาล์ม	19
ภาพที่	3.1 เฟรมผ้าใบขนาด 100 x 80 เซนติเมตร	22
ภาพที่	3.2 สีอะคริลิก	22
ภาพที่	3.3 ดินสอ	23
ภาพที่	3.4 จานสี	23
ภาพที่	3.5 พู่กันขนาดต่าง ๆ	23
ภาพที่	3.6 กระดาษคาร์บอน	24
ภาพที่	3.7 ออกแบบร่างศิลปศึกษานิพนธ์ ด้วย Adobe Photoshop CC	24
ภาพที่	3.8 ออกแบบร่างศิลปศึกษานิพนธ์	25
ภาพที่	3.9 ร่างภาพ ด้วยกระดาษคาร์บอน	26
ภาพที่	3.10 ลงสีโดยรวมของภาพให้ทั่ว	26
ภาพที่	3.11 ลงสีเข้มตรงส่วนที่เป็นเงาของประตูไม้แกะสลัก	27
ภาพที่	3.12 เก็บรายละเอียดประตูไม้แกะสลัก	27
ภาพที่	3.13 ใส่รายละเอียดของคนผู้หญิง	28
ภาพที่	3.14 ใส่รายละเอียดของคนผู้ชาย	28
ภาพที่	3.15 ใส่รายละเอียดของภาพจิตรกรรมฝาผนัง	29
ภาพที่	3.16 ใส่รายละเอียดของภาพจิตรกรรมฝาผนัง	29
ภาพที่	3.17 ตัดเส้น	30
ภาพที่	3.18 ลงสี เก็บรายละเอียดเป็นส่วนๆ	30

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	3.19	เก็บรายละเอียดแสงเงา ความคมชัดของภาพ	31
ภาพที่	3.20	ผลงานสำเร็จ	31
ภาพที่	3.21	การทำสื่อรูปแบบสื่อ Step by step	32
ภาพที่	3.22	การทำสื่อแผ่นพับใบความรู้เรื่อง “จิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย”	32
ภาพที่	3.23	สื่อวิดีโอกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์	33
ภาพที่	4.1	ภาพบรรยากาศพิธีเปิด	34
ภาพที่	4.2	ภาพผลงานนครน่านสื่อเลื่อง เมืองอารยธรรม	35
ภาพที่	4.3	ภาพผลงานในห้องนิทรรศการ	35
ภาพที่	4.4	สื่อ Step by Step ร่างภาพ	36
ภาพที่	4.5	สื่อ Step by Step ลงสีพื้นให้ทั่วทั้งภาพ	36
ภาพที่	4.6	สื่อ Step by Step ลงสีภาพโดยรวมให้ทั่ว	37
ภาพที่	4.7	ผลงานเสร็จสมบูรณ์	37
ภาพที่	4.8	สื่อ แผ่นพับ	38
ภาพที่	4.9	สื่อคลิปสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์	38
ภาพที่	4.10	แสดงจุด ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	39
ภาพที่	4.11	แสดงเส้น ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	40
ภาพที่	4.12	แสดงรูปร่าง รูปทรง ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	40
ภาพที่	4.13	แสดงพื้นผิวที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	41
ภาพที่	4.14	แสดงสี ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	41
ภาพที่	4.15	แสดงน้ำหนัก แสงเงา ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	42
ภาพที่	4.16	แสดงพื้นที่ว่าง ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	42
ภาพที่	4.17	แสดงถึงความเป็นเอกภาพ	43
ภาพที่	4.18	แสดงถึงความสมดุลซ้าย-ขวา และความสมดุลบน-ล่าง เท่ากัน	43
ภาพที่	4.19	แสดงถึงจังหวะความห่าง	44
ภาพที่	4.20	แสดงถึงความแตกต่างของสัดส่วน	44
ภาพที่	4.21	แสดงจุดเด่นของภาพ	45

บทที่ 1

บทนำ

บทนำ ความเป็นมา และความสำคัญของการสร้างสรรค์ผลงาน

จังหวัดน่าน ตั้งอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทย ได้มีอารยธรรมการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมล้านนาที่มีเอกลักษณ์จังหวัดน่านเป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีเสน่ห์และได้รับความนิยมในด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ น่านมีชื่อเสียงในด้านศิลปกรรม สถาปัตยกรรม และประเพณีพื้นบ้านที่ยังคงรักษาไว้อย่างเข้มแข็ง เป็น จังหวัดที่สะท้อนอารยธรรมล้านนาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว จังหวัดน่านมีวัฒนธรรมที่หลากหลายจากการผสมผสานของชาวไทยลื้อ และชนชาติอื่น ๆ ศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะภาพเขียนในวัดและงานฝีมือพื้นบ้านทั้งการทอผ้าของชาวไทลื้อ การก่อสร้างวัดที่งดงาม ซึ่งถือว่าเป็นสถานสำคัญทางศาสนาและวัฒนธรรมของเมือง มีความงดงามและมีความหมายทางศาสนาเศรษฐกิจของจังหวัดมาจากการเกษตร รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม จังหวัดน่านยังเป็นที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ เช่น วัดพระธาตุแช่แห้ง, พระธาตุเขาน้อย และ วัดภูมินทร์ ฯลฯ

โดยตัวผู้วิจัยนั้นมีถิ่นกำเนิดมาจากจังหวัดน่านมีความชอบในการสร้างสรรค์งานในด้านจิตรกรรมไทยร่วมสมัย เนื่องจากเป็นแนวที่ทุกคนทุกเพศทุกวัยสามารถเข้าถึงและเข้าใจได้ง่ายแล้วยังส่งเสริมอนุรักษ์ให้คนรุ่นหลังไม่ลืมงานจิตรกรรมไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของคนไทยอีกด้วย นอกจากนี้ตัวผู้วิจัยยังมีความสนใจ ศึกษาและได้รับอิทธิพลมาจากศิลปินไทยที่มีชื่อว่า "อาจารย์ชัชวาล รอดคลองตัน" ที่มีแนวทางการสร้างสรรค์งานของตนเองด้วยงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัย ได้รับอิทธิพลด้านเทคนิควิธีการกับการเขียนภาพคนที่ผสมผสานกับการเขียนภาพ 2 มิติ กับ 3 มิติ 2 มิติในที่นี้คือความเป็นลวดลายโบราณยังคงไว้ความเป็นอัตลักษณ์ที่บ่งบอกว่าเป็นคนไทย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นถึงความงามทางด้านอารยธรรมของจังหวัดน่านที่มีความหลากหลายที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวน่านผสมผสานระหว่างด้านประวัติศาสตร์ ด้านศิลปะวัฒนธรรม ด้านธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและด้านศาสนา ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้และเผยแพร่ให้แกผู้อื่นได้รับรู้ ได้เห็นถึงความงดงามของอารยธรรมจังหวัดน่านอย่างตัวผู้วิจัยได้มองเห็น โดยผ่านการทำศิลปะนิพนธ์ผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัยที่มีชื่อผลงานว่า “นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม” สื่อะครีลิบบนเฟรมผ้าใบ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อถ่ายทอดแนวคิดเรื่อง นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม ผ่านการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ งานจิตรกรรม สีอะคริลิก บนเฟรมผ้าใบ
2. เพื่อสร้างชุดการเรียนรู้ เรื่อง นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม
3. วิเคราะห์ และอธิบายผลงานทัศนศิลป์ด้านองค์ประกอบ หลักการ แนวคิด และอารมณ์ความรู้สึกของผลงาน นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม

ระเบียบวิธีวิจัย แบ่งได้เป็น

ขอบเขตของเนื้อหา ได้แก่ การอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดน่าน

ขอบเขตของรูปแบบและเทคนิค ได้แก่ รูปแบบงานจิตรกรรม จำนวน 3 ชิ้น ขนาด 100 x 80 เซนติเมตร สีอะคริลิกบนเฟรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์ผลงานทัศนศิลป์ ด้านองค์ประกอบ (Art Element) หลักการ (Art Composition) แนวคิด (Concept) อารมณ์ความรู้สึก (Mood and Tone) ของผลงานศิลปศึกษานิพนธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการนำเสนอผลงานศิลปศึกษานิพนธ์จำนวน 3 ครั้ง ต่อคณาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์

การอภิปรายผล โดยใช้วิธีการพรรณนา และอธิบายเกี่ยวกับผลงานทัศนศิลป์ แบ่งเป็นด้านองค์ประกอบ (Art Element) หลักการ (Art Composition) แนวคิด (Concept) อารมณ์ความรู้สึก (Mood and Tone) ของผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ พร้อมการนำเสนอภาพประกอบของขั้นตอนการปฏิบัติงานและ ภาพการวิเคราะห์ผลงาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. การได้อนุรักษ์และเผยแพร่ความงามทางวัฒนธรรมของจังหวัดน่าน
2. การได้ส่งเสริมศิลปะไทยร่วมสมัย สามารถเพิ่มความน่าสนใจ มิติใหม่ที่ทันสมัย ที่ทุกเพศทุกวัยสามารถเข้าถึงได้
3. ได้เรียนรู้การใช้สีและกระบวนการทำงานต่างๆเพิ่มขึ้น
4. การได้ถ่ายทอดเรื่องราวและความรู้ที่ตนทำให้แก่ผู้อื่นได้รับรู้

กรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย (Conceptual Framework)

สถานที่ในการดำเนินการวิจัย

อาคารแมลงปอ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (ศูนย์แมริม)

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

พฤศจิกายน 2567 – กุมภาพันธ์ 2568

นิยามศัพท์

จิตรกรรมสีอะคริลิก หมายถึง คือสีที่ผสมกับน้ำและทำให้แห้งไว ซึ่งเหมาะสำหรับงานที่ต้องการทำงานอย่างรวดเร็ว

จิตรกรรมไทยร่วมสมัย หมายถึง แนวคิดการผสมผสานระหว่างศิลปะดั้งเดิมของไทย เช่น การใช้ลายไทยงานปูนปั้น วัสดุ และจิตรกรรมฝาผนังกับเทคนิคสมัยใหม่ เช่น การใช้สีอะคริลิก, เทคนิคการวาดภาพดิจิทัล หรือ สื่อผสม (Mixed Media) ซึ่งช่วยให้ศิลปะไทยไม่ถูกจำกัดในขอบเขตเดิม แต่ยังคงรักษาความงดงามและเอกลักษณ์ดั้งเดิมไว้ได้ในขณะเดียวกัน

ชุดการเรียนรู้ หมายถึง ชุดบทเรียนทางการศึกษาที่ผู้สอนออกแบบและพัฒนาขึ้น โดยการคาดการณ์ พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนล่วงหน้า เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

บทที่ 2

ที่มาและแรงบันดาลใจและอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงาน

การศึกษาค้นคว้าศิลปศึกษานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้ามีที่มาและแรงบันดาลใจ และอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยตรงจากที่เกิดจากความรูสึกประทับใจ จึงเกิดเป็นแรงผลักดัน และแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ในครั้งนี้ โดยแยกอธิบายเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. ที่มาของความคิดและแรงบันดาลใจ
2. แนวคิดจากการศึกษาข้อมูลวิชาการ ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 จิตรกรรมไทยร่วมสมัย
 - 2.2 องค์ประกอบศิลป์
 - 2.3 ทฤษฎีสี
 - 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. อิทธิพลจากศิลปิน
4. อิทธิพลจากผลงานด้านเทคนิคที่ผ่านมา

ที่มาของความคิดและแรงบันดาลใจ

มีจากความตั้งใจที่จะเผยแพร่และอนุรักษ์มรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความสำคัญของจังหวัดน่าน ผ่านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่สะท้อนความงดงามและเอกลักษณ์ของท้องถิ่น รวมถึงการส่งเสริมให้คนรุ่นหลังได้เห็นถึงคุณค่าของศิลปะดั้งเดิมที่ยังคงเป็นสัญลักษณ์ของการดำรงชีวิตและวิถีวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แรงบันดาลใจในการวาดภาพอนุรักษ์ศิลปะนี้ มักมาจากความรักในศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยมองเห็นถึงความสำคัญของการรักษามรดกทางศิลปะเหล่านี้ให้คงอยู่ต่อไป รวมถึงการสร้างสรรค์งานศิลปะที่สามารถสะท้อนถึงความงามและความหลากหลายของภูมิภาคต่างๆ ในจังหวัดน่าน อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความภูมิใจในมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่น เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ภาคภูมิใจ

ในปัจจุบัน การวาดภาพเพื่ออนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมของจังหวัดน่านยังเป็นเครื่องมือในการดึงดูดนักท่องเที่ยวและการสร้างรายได้จากการส่งเสริมวัฒนธรรมและศิลปะท้องถิ่น สร้างความสนใจและความตระหนักถึงคุณค่าของศิลปะดั้งเดิมที่มีการสืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษ

2.1 จิตรกรรมไทยร่วมสมัย

จิตรกรรมไทยร่วมสมัย มีนักวิชาการ นักการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ได้อธิบาย และให้ความหมาย ดังที่ วิบูลย์ ลี้สุวรรณ (2547 : 9-37) กล่าวว่า จิตรกรรม (Painting) คือ ภาพวาดด้วย สีหรือภาพวาดระบาย สี อาจจะเป็นสีเดียว สองสี หรือหลายสี ภาพที่วาดนั้นอาจจะเหมือนจริงตามธรรมชาติ หรือจิตรกรคิดประดิษฐ์สร้างสรรค์ ขึ้นใหม่ อาจจะระบายสีให้เหมือนจริงหรือกำหนด สีขึ้นใหม่ตามความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการของผู้วาดหรือจิตรกร (Painter) การวาดภาพระบายสีอาจจะวาดจำลองจากสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติให้เหมือนจริงหรือวาดจากความจำ ความประทับใจ เป็นรูป สัญลักษณ์ที่มีรูปร่าง สีเส้น ตามวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับความคิด อุดมคติหรือตรงตามความมุ่งหมาย ให้เหมาะสมกับสถานที่หรือความ ต้องการทางหนึ่งทางใดของจิตรกรผู้สร้างงานจิตรกรรมนั้น

ภาพที่ 2.1 เทวดาลายไทย

ที่มา : ทศนศิลป์ไทย, 2547

หรือจะวาดจากต้นแบบที่เป็นคน สิ่งของ ทิวทัศน์ ให้มีรูปร่างและสีเส้นเหมือนต้นแบบหรือคล้ายกับสิ่งเหล่านั้น

2.1.1 งานจิตรกรรมแบบประเพณีไทย มีลักษณะอุดมคติ (Idealistic) มากกว่าเหมือนจริง (Realistic) เช่น การวาดภาพชนชั้นสูง ได้แก่ พระ พุทธเจ้า พระมหากษัตริย์ พระมเหสี และข้าราชการปราชญ์ ก่อสร้างต่างๆ เช่น พระที่นั่งปราสาท โปสถ์ วิหาร มักวาดตามความคิดที่ต้องการมากกว่าความเหมือนจริง ดังนั้น ภาพบุคคลชั้นสูงในภาพจิตรกรรมฝาผนังของไทยจึงเป็นรูปคนที่เป็นสองมิติ คือ เป็นรูปบรรยายสี่เรียบ ในรูปทรงของคน ตัดเส้นรอบนอกตามรูปทรง เพื่อแสดงรูปร่าง ส่วนประกอบและเครื่องแต่งกายของบุคคลนั้น ๆ ตามคตินิยมที่สืบทอดกันมา รูปบุคคลชั้น สูงในจิตรกรรมแบบประเพณีไทยจึงไม่มีแสงเงาอย่างภาพสามมิติของ ศิลปินตะวันตก หากแต่เป็นรูปแบบๆ ที่ใช้เส้นรอบนอกเน้นให้เห็นรูปร่างและกิริยาท่าทาง ภาพชนชั้นสูงไม่แสดงความรู้สึกลับใบหน้า หากแต่แสดงด้วยกิริยา เช่น แสดงการร้องไห้หรือเศร้า ด้วยการก้มหน้าและยกมือขึ้นประหนึ่งจะช้บน้ำตาเช่นเดียวกับการแสดงความเบิกบานด้วยการร่ายรำ ภาพเหล่านี้จึงมีลักษณะเหมือนละคร (Dramatic) ตามความต้องการของช่างมากกว่าเหมือนจริงตามธรรมชาติ ต่างจากภาพคนสามัญ เช่น ข้าทาสบริวารและชาวบ้านมักวาดเลียนรูปร่างหน้าตาและ กิริยาท่าทางอย่างที่เป็นอยู่ในชีวิตจริงดังกล่าวแล้ว จะเห็นว่าภาพบุคคลชั้นสูงในงานจิตรกรรมแบบประเพณีไทย นั้น ช่างต้องการแสดงภาพตามความคิดของตนมากกว่าคำนึงถึงความเป็นจริง เช่นเดียวกับรูปปราสาทราชวังและวัดวาอาราม

2.1.2 จิตรกรรมไทยร่วมสมัยวิวัฒนาการของจิตรกรรมไทยร่วมสมัย ให้ความหมายดังที่ Plookpedia (2560) ก้าวไปพร้อมๆ กับความเจริญ และวิวัฒนาการทางด้านต่างๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ในกรณีที่วัฒนธรรมของสังคมใดสังคมหนึ่ง มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระบบสังคม งานจิตรกรรม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ก็ได้รับผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมเช่นเดียวกัน แม้ว่าส่วนหนึ่งของการแสดงออกของงานจิตรกรรมร่วมสมัยในประเทศไทย จะได้รับอิทธิพลจากความเคลื่อนไหวของศิลปะ ซึ่งเป็นสากล แต่ก็ยังมีแนวความคิดที่เป็นอิสระ ไม่มีความผูกพันต่อสิ่งใด โดยเฉพาะ จิตรกรมีโอกาสดแสดงแนวความคิดสร้างสรรค์ ในแนวใหม่ มีการทดลองเทคนิควิธีการที่เหมาะสมกับแนวความคิดของแต่ละบุคคล ในบางกรณี งานจิตรกรรมร่วมสมัยอาจอาศัยเค้าโครงของแนวความคิด ด้านจิตรกรรมไทยแบบประเพณี มาสร้างสรรค์แนวทางใหม่ ของจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยก็ได้ การศึกษาศิลปะเป็นสิ่งควบคู่มากับความเจริญ และวิวัฒนาการของจิตรกรรมไทยร่วมสมัย เนื่องจากงานจิตรกรรมร่วมสมัย มิได้มีแนวทางตามแบบตระกูลช่างเขียน แบบเดียวกับงานจิตรกรรมไทยแบบประเพณี เช่น ตระกูลช่างนนทบุรี ตระกูลช่างเพชรบุรี ซึ่งสร้างสรรค์งานตามการวางโครงการ และแนวความคิดของครูช่าง แต่จิตรกรรมไทยร่วมสมัยนั้น จิตรกรผลิตงานสร้างสรรค์ตามแนวทางของตน ดังนั้น การศึกษา หาคำความรู้ และวิวัฒนาการด้านงานศิลปะ ในลักษณะสากล และวิเคราะห์วิจารณ์ลักษณะงาน จึงเป็นสิ่งจำเป็นการจัดตั้งสถาบันการสอนทางศิลปะในประเทศไทย เริ่มในสมัยรัชกาลที่ 6 โดยเริ่มมีการตั้ง "โรงเรียนเพาะช่าง" ขึ้นใน พ.ศ. 2456

เพื่อจัดการ และให้การศึกษาในวิชาการด้านศิลปะหลายสาขา และตั้งโรงเรียนประณีตศิลปกรรม (โรงเรียนศิลปากรแผนกช่าง) ใน พ.ศ. 2476 ต่อมาได้เปลี่ยนเป็น มหาวิทยาลัยศิลปากร ใน พ.ศ. 2486 โดยมี ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี (Corrado Feroci, ค.ศ. 1892-1962) ชาวอิตาลี เป็นผู้วางรากฐานในการศึกษาเกี่ยวกับวิชาช่าง สาขาจิตรกรรม และประติมากรรม ทั้งในแบบของศิลปะสากล และศิลปะแบบประเพณีไทย มีจุดประสงค์ เพื่อผลิตศิลปิน ผู้ที่ทำงานศิลปะอย่างแท้จริง วิวัฒนาการของจิตรกรรมร่วมสมัยของไทย เมื่อพิจารณาช่วงระยะเวลา ของการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งเริ่มตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๖ ประมาณ พ.ศ. 2477 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน มีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก เมื่อเปรียบเทียบกับจิตรกรรมร่วมสมัยของชาติอื่นๆ โดยเฉพาะชาติในแถบเอเชียด้วยกัน ลักษณะการสร้างสรรค์ไม่จำกัดกรรมวิธี และเทคนิค มีทั้งสีน้ำ สีฝุ่น สีชอล์ก (chalk) สีน้ำมัน สีอะคริลิก (acrylic) และเทคนิคประสมอื่นๆ ด้วย ศิลปินแต่ละบุคคล ต่างก็มีวิวัฒนาการ ในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมของตนเองในการพัฒนางานจิตรกรรมร่วมสมัยนั้น การแลกเปลี่ยนความรู้ การแสดงงานสร้างสรรค์ และการวิจารณ์งาน เป็นองค์ประกอบสำคัญ ของการพัฒนาการสร้างสรรค์ ของแต่ละบุคคล การ ส่งเสริมคุณค่าของงานจิตรกรรมร่วมสมัย ให้ได้มาตรฐาน จำเป็นต้องมีการแสดงผลงานต่อสาธารณชน ดังนั้น สถานที่แสดงงาน หรือหอศิลป์ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อวิวัฒนาการ ของงานจิตรกรรมร่วมสมัย รวมทั้งการเผยแพร่ และการจัดประกวดผลงานจิตรกรรมก็เช่นเดียวกัน เพราะทำให้ได้เห็นผลงาน ในแนวความคิดต่างๆ เปรียบเทียบกัน ซึ่งเป็นการกระตุ้น ให้ผู้ผลิตงานสร้างสรรค์ มีพลังในการสร้างสรรค์ต่อเนื่องกัน และมีความตั้งใจในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ให้มีคุณค่ายิ่งขึ้น

2.2 องค์ประกอบศิลป์

องค์ประกอบศิลป์ มีนักวิชาการ นักการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ได้อธิบาย และให้ความหมาย ดังที่ ชลูด นิยมเสมอ (2554 : 43-311) กล่าวว่า "องค์ประกอบของศิลปะ" เป็นทั้งพื้นฐานของนักศึกษา ศิลปะตั้งแต่เริ่มบทเรียนของการสร้างสรรค์ และเป็นทั้งแกนหลักที่ช่วยสร้างสำนึกของการสร้างสรรค์ใน ขณะที่เติบโตเป็นศิลปินแล้ว หรืออาจจะเรียกได้ว่า เป็นตำราหรือคัมภีร์ที่ต้องวางไว้ข้างตัวของศิลปินตลอด ชีวิตของการทำงานศิลปะ ท่านอาจารย์ได้สรุปไว้ในการจัดพิมพ์ครั้งแรกว่า "เป็นตำราที่ว่าด้วยการ วิเคราะห์ศิลปะออกมาศึกษาถึง คุณลักษณะขององค์ประกอบแต่ละส่วนอย่างละเอียด ตั้งแต่ส่วนใหญ่ ซึ่งได้แก่รูปทรงกับเนื้อหา จนถึงส่วนย่อยที่เป็นเส้นเป็นจุด ตลอดจนความคิดและความ บันดาลใจเริ่มแรก เพื่อที่จะนำส่วนประกอบย่อยเหล่านั้นมาสังเคราะห์เข้าด้วยกันให้เป็นรูปทรงที่มีความหมาย โดยมี แนวความคิดเป็นเครื่องนำทาง มีจินตนาการและความรู้ในเรื่องรูปทรงเป็นแรงผลักดัน และมีกฎเกณฑ์ของ

จักรวาลเป็นเครื่อง ยึดเหนี่ยวให้เกิดเอกภาพในงาน เท่ากับเป็นการศึกษาเพื่อสร้างสรรค์งานศิลปะโดยตรง"

2.2.1 ทศนธาตุ เป็นสื่อสุนทรียภาพที่ศิลปินจะนำมาประกอบการเข้าใจเป็นรูปทรง เพื่อสื่อความหมายตามแนวเรื่องหรือแนวความคิดที่เป็นจุดหมายนั้น การประกอบกัน หรือการจัดระเบียบหรือการประสานกันเข้าของทศนธาตุ จึงเป็นปัญหาสำคัญที่สุดในอันดับต่อมาและจำเป็นต้องมีสิ่งหนึ่งที่ยึดเหนี่ยวให้วัสดุเหล่านี้รวมตัวเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์เป็น อันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นสิ่งใหม่ที่มีชีวิต มีความหมายในตัวเอง สิ่งยึดเหนี่ยวนี้ก็คือกฎเกณฑ์ของเอกภาพ ซึ่งจะได้กล่าวถึงอย่างละเอียดในบทต่อไป ในบทนี้จะเป็นการ วิเคราะห์ลักษณะเฉพาะของทศนธาตุแต่ละธาตุ รวมไปถึงหน้าที่ในการสร้างรูปทรงของทัศนศิลป์โดยทั่วไปด้วย ดังนี้

2.2.1.1 จุด ในธรรมชาติเราจะเห็นจุดกระจายอยู่ทั่วไปในที่ว่าง เช่น จุดที่ศูนย์กลางของกลุ่มดาวในท้องฟ้า ลายจุดในตัวสัตว์และพืชบางชนิด เมื่อเราอยู่บนที่สูงมองลงมายังกลุ่มคน จะเห็นเป็นจุดกระจายเคลื่อนไหวไปมา มิติก็ไม่มี หรือรวมกลุ่มกัน จุดที่เราเห็นซ้ำ ๆ เหล่านี้ทำให้เกิดตำแหน่งของรูปทรง (จุด) ในที่ว่างขึ้น ซึ่งเป็นการเริ่มแรกที่สุดขององค์ประกอบศิลป์ตัวจุดเองนั้นเกือบไม่มีความสำคัญอะไรเลย รูปร่างก็ไม่มี มิติก็ไม่มี แต่เมื่อปรากฏตัวในที่ว่างจะทำให้ที่ว่างนั้นมีความหมายขึ้นมาทันที กล่าวคือ ถ้าเป็นจุดจุดเดียว ที่ว่างกับจุดจะมีปฏิริยาผลักดันโต้ตอบซึ่งกันและกัน

2.2.1.2 เส้น เป็นพื้นฐานของโครงสร้างของทุกสิ่งในจักรวาล เส้นแสดงความรู้สึกได้ทั้งด้วยตัวของมันเอง และด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ ขึ้น งานจิตรกรรมของไทย จีน และญี่ปุ่น ล้วนมีเส้นเป็นหัวใจของการแสดงออก ศิลปินตะวันตกบางคน เช่น ซานโดร บอตติเชลลี (Sandro Botticelli) วิลเลียม เบลก (William Blake) ราอูล ดูฟี (Raoul Dufy) ปาโบล ปิกัสโซ (Pablo Picasso) ก็ใช้เส้นเป็นแกนสำคัญ แม้แต่ในงานประติมากรรมซึ่งส่วนมากจะแสดงด้วยวัสดุและปริมาตร ก็ยังต้องประกอบขึ้นด้วยมวลของรูปทรงกับเส้นรูปนอกที่สมบูรณ์ ถ้ามีแต่มวลที่ปราศจากรูปนอกก็ย่อมจะเรียกเป็นงานประติมากรรมไม่ได้

2.2.1.3 น้ำหนัก ความอ่อนแก่ของบริเวณที่ถูกแสงสว่าง และบริเวณที่เป็นเงาของวัตถุ หรือการระบายสีให้มีผลเป็นความอ่อนความแก่ของสีหนึ่ง หรือหลายสี หรือบริเวณที่มีสีขาว สีเทา และสีดำ ในความเข้มระดับต่าง ๆ ในงานชิ้นหนึ่ง น้ำหนักที่ใช้ตามลักษณะของแสงเงาในธรรมชาติจะทำให้เกิดปริมาตรของรูปทรง นอกจากจะให้ปริมาตรและความแน่นแก่รูปทรงแล้ว น้ำหนักยังให้ความรู้สึกและอารมณ์ด้วยการประสานความอ่อนแก่ในตัวของมันเอง อีกด้วย ในงานนามธรรมเราจะได้รับความรู้สึกจากความอ่อนความแก่ของน้ำหนักที่ประสาน กันอยู่ในภาพโดยตรง โดยไม่ต้องผ่านรูปทรงที่รู้ได้เข้าใจได้อย่างไร

2.2.1.4 แบบรูปของที่ว่าง เป็นสิ่งที่มีอยู่เองตามธรรมชาติ โดยที่ศิลปินไม่ต้องลงทุนซื้อหา ที่ว่างที่มีอยู่ทั่วไปจะมีมิติกว้าง ยาว ลึก ที่หาขอบเขตมิได้ แต่ที่ว่างในงานศิลปะเป็นที่ว่างที่ถูกกำหนดแล้วให้มีลักษณะและมิติตามที่ศิลปินต้องการ ที่ว่างเป็นทัศนธาตุที่มีบทบาทสำคัญมากในองค์ประกอบของรูปทรง มีความสัมพันธ์กับรูปทรงและทัศนธาตุอื่นๆ ทุกชนิด ดังนั้น จึงขอแยกไปอธิบายอย่างละเอียดในบทต่อไป ที่กล่าวในบทนี้จะหมายถึง รูปว่าง หรือแบบรูปของที่ว่าง ซึ่งเป็นทัศนธาตุหนึ่งที่ใช้สร้างรูปทรง

2.2.1.5 สี สีเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่นำมผัสจรรย สีมียู่ในแสงแดด เป็นคลื่นแสงชนิดหนึ่งจะปรากฏให้เห็นเมื่อแสงแดดส่องผ่านละอองน้ำในอากาศและเกิดการหักเหทอเป็นสีรุ้งออกมา สีรุ้งที่เราเห็นในท้องฟ้ามีอยู่ 7 สี คือ ม่วง ม่วงน้ำเงิน น้ำเงิน เขียว เหลือง ส้มและแดง

2.2.1.6 พื้นผิว ลักษณะของบริเวณพื้นผิวของสิ่งต่าง ๆ ที่เมื่อสัมผัสจับต้องหรือเมื่อเห็นแล้วรู้สึกได้ว่าหยาบ ละเอียด มัน ด้าน ขรุขระ เป็นเส้น เป็นจุด เป็นก้ำมะหยี่ ฯลฯ ลักษณะผิวมี 2 ชนิด คือ

2.2.1.6.1 ลักษณะผิวที่เราจับต้องได้ เช่น กระดาษทราย ผิวสัมผัส แก้ว ฯลฯ

2.2.1.6.2 ลักษณะผิวที่ทำเทียมขึ้น เมื่อมองดูจะรู้สึกว่ายาบหรือละเอียด แต่เมื่อสัมผัส จับต้องเข้าจริงกลับเป็นพื้นผิวเรียบ ๆ เช่น วัสดุสังเคราะห์ที่ทำผิวเป็นลายไม้ ลายหิน หรือการใช้รอยฟุ่กันในงานจิตรกรรมบางชิ้น

2.2.2 ที่ว่าง จะกว้างขวางจนหาขอบเขตมิได้ เป็นที่ที่สิ่งทั้งหลายทั้งปวงดำรงอยู่ที่ว่างเป็นทัศนธาตุที่มองไม่เห็น จะปรากฏตัวก็ต่อเมื่อมีทัศนธาตุอื่นมากำหนดรูปร่างหรือมาก่อให้เกิดปฏิกิริยาขึ้น ที่ว่างจึงเป็นเสมือนสนามหรือเวทีที่ทัศนธาตุอื่น ๆ จะลงไปแสดงหรือปรากฏตัวในบทบาทของรูปทรงทัศนศิลป์แต่ละประเภทใช้ที่ว่างต่างกันไปตาม ลักษณะของงาน จิตรกรรมใช้ที่ว่างที่เป็น 2 มิติ แต่อาจทำให้เกิดการลวงตาเห็นเป็น 3 มิติได้ด้วยวิธีการประกอบกันของทัศนธาตุต่างๆ รูปร่างหรือบริเวณ 2 มิติของที่ว่างที่ถูกกำหนดขึ้นให้เป็นบวก เป็นลบ หรือเป็นสองนัย อาจแบ่งออกได้เป็น 2 แบบ คือ แบบรูปปิด (Closed Pattern) และแบบ รูปเปิด (Opened Pattern) แบบรูปปิด ได้แก่ แบบรูปของที่ว่างที่มีเส้นรอบนอกล้อมรอบบรรจบกัน ทำให้รูปร่าง นั้นเป็นหน่วยที่แยกตัวออกจากที่ว่างที่มีอยู่เดิม แบบรูปปิดนี้จะให้ความรู้สึกในพลังความเคลื่อนไหวแบบตึงเครียดจากการเผชิญหน้ากันระหว่างที่ว่างบวกกับที่ว่างลบแบบรูปเปิด ได้แก่ แบบรูปของที่ว่างที่มีเส้นรอบนอกเปิดออก หรือพรา่เลือนที่จุดใด จุดหนึ่งหรือหลายจุด พลังความเคลื่อนไหวของที่ว่างแบบนี้จะเป็นไปอย่างสงบสบายเคลื่อนไหวไปทั่วทั้งส่วนที่เป็นบวกและส่วนที่เป็นลบ เหมือนทำนบกั้นน้ำที่เปิดออก น้ำจากภายนอกกับน้ำภายในไหลวนปนกันไป ให้ความรู้สึกในเรื่องความว่างที่เข้าไปละลายความหนักแน่นของรูปทรง

2.2.3 เอกภาพ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความกลมกลืน กลมเกลียวเข้ากันได้ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันที่เกิดจากการเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของส่วนต่าง ๆ ในทางศิลปะ เอกภาพ หมายถึง การประสานหรือการจัดระเบียบของส่วนต่าง ๆ ให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขึ้น เพื่อผลรวอันหนึ่งที่ไม่อาจแบ่งแยกได้เอกภาพเป็นกฎของธรรมชาติที่ควบคุมทุกสิ่ง ตั้งแต่จักรวาลจนถึงปริมาณ เอกภาพประกอบด้วยกฎของดุลยภาพ (Balance) กฎของการรวมตัว (Cohesion) และกฎของความเป็นระเบียบ (Order) จักรวาล คือ การรวมตัวกันอย่างมีระเบียบและดุลยภาพของดวงดาวต่าง ๆ ปริมาณ คือ การรวมตัวกันอย่างมีระเบียบและดุลยภาพของนิวตรอนโปรตอน และอิเล็กตรอน เอกภาพของงานศิลปะ ก็คือการรวมตัวกันอย่างมีระเบียบและ ดุลยภาพของเรื่อง แนวเรื่อง และรูปทรง โครงสร้างของเอกภาพในทุกสิ่งล้วนเป็นอย่างเดียวกัน

2.2.4 ดุลยภาพ เป็นคุณลักษณะสำคัญของเอกภาพ ดุลยภาพโดยทั่วไปหมายถึงการถ่วงน้ำหนัก หรือแรงปะทะที่เท่ากัน แต่ในทางศิลปะ ดุลยภาพมีความหมายรวมถึงความประสานกลมกลืนความพอเหมาะพอดีของส่วนต่าง ๆ ในรูปทรงหนึ่ง หรือในงาน ศิลปะชิ้นหนึ่งดุลยภาพในธรรมชาติเกิดขึ้นได้ 2 วิธีเช่นเดียวกับเอกภาพ กล่าวคือ เกิดจากการ ถ่วงดุลของสิ่งที่ขัดแย้งกัน และเกิดจากการรวมตัวหรือการซ้ำของสิ่งที่เหมือนกัน

2.2.5 จังหวะ มีบทบาทสำคัญในทัศนศิลป์ การดู การฟัง การสัมผัสสิ่งที่เคลื่อนไหวช้าหรือเร็วเป็นช่วง ๆ จะให้ความพอใจแก่เรา การพ็อนรำ เสียงกลอง สายลม ที่พัดมาถูกกาย ล้วนมีจังหวะ จังหวะ คือ การซ้ำของทัศนธาตุในงานทัศนศิลป์หรือการ ซ้ำของเสียงในดนตรีในช่วงที่เท่ากันหรือแตกต่างกัน

2.2.6 สัดส่วน เป็นกฎของเอกภาพที่เกี่ยวข้องกับความสมส่วนซึ่งกันและกันของขนาด (Dimensions) ในส่วนต่างๆ ของรูปทรงและระหว่างรูปทรง ที่เราเห็นคนหัวโตคนเตี้ย คนขายาว หรือคนขาสั้นเกินไป ก็เพราะเขามีสัดส่วนผิดไปจากธรรมชาติของคน ทั่วไป ในศิลปะก็มีความหมายเป็นธรรมชาติของสัดส่วนน้อย สัดส่วนเป็นเรื่องของความ รู้สึกทางสุนทริยภาพและของอุดมคติ การสมสัดส่วนนี้หมายรวมถึงความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมกลมกลืนของสี แสง เงา และทัศนธาตุอื่นๆ ด้วย

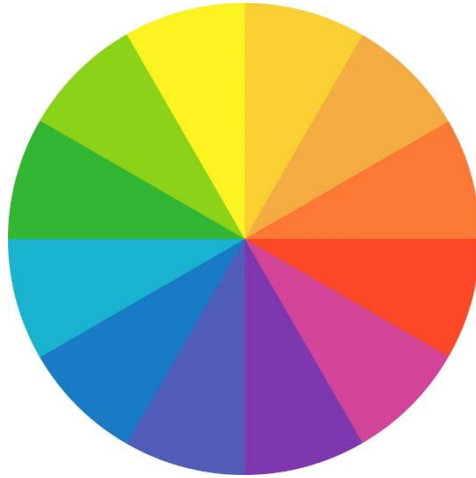
2.2.7 รูปทรง โครงสร้างทางรูปของงานศิลปะ ที่รวมทั้งรูปภายในและรูปภายนอก จะเป็นโครงสร้าง ที่ก่อรูปขึ้นด้วยหน่วยเพียงหน่วยเดียว หรือหลายหน่วยรวมตัวกันขึ้นก็ได้ เช่น รูปทรงของงานประติมากรรมที่ทำเป็นรูปคนคนเดียว หรืองานประติมากรรมกลุ่มคน รูปทรงของงานจิตรกรรมชิ้นหนึ่งหมายถึงส่วนรวมของงานชิ้นนั้น ซึ่งอาจประกอบด้วยส่วนต่างๆ หลายส่วน หรือรูปทรงย่อย ๆ หลายรูปทรง รวมทั้งที่ว่างหรือฉากหลังด้วย

2.2.8 ระนาบ พื้นผิวที่แบนราบ มี 2 มิติ เราอาจถือระนาบเป็นทัศนธาตุอย่างหนึ่งที่มีหน้าที่สร้างรูปทรงในงานทัศนศิลป์ เพราะมีลักษณะใกล้เคียงกับแบบรูปหรือรูปร่างของที่ว่างที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ว่าด้วยทัศนธาตุ ระนาบมีรูปร่างต่างๆ มีทิศทางและขนาดเช่นเดียวกับแบบรูปของที่ว่าง แต่ระนาบมีลักษณะผิวที่ทึบตันเป็นวัตถุไม่โปร่งเหมือนที่ว่างที่ล้อมรอบด้วยเส้น ระนาบมีความสำคัญต่อรูปทรงและที่ว่างมาก สามารถสร้างรูปทรงได้ทั้ง 2 มิติและ 3 มิติ บังคับความเคลื่อนไหวของที่ว่างทั้งทางราบที่ขนาน กับผิวของแผ่นภาพ และในทางลึก ระนาบจึงเป็นโครงสร้างที่สำคัญของรูปทรงทั้ง 2 มิติและ 3 มิติในงานจิตรกรรมและประติมากรรม

2.3 ทฤษฎีสี

ทฤษฎีสี มีนักวิชาการ นักการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ได้อธิบาย และให้ความหมาย ดังที่สมเกียรติ ตั้งนโม (2552) ได้กล่าวถึงทฤษฎีสีเอาไว้ว่า ลักษณะของวัตถุที่กระทบต่อสายตาให้เห็น เป็นสีมีผลถึงจิตวิทยา คือมีอำนาจให้เกิดความเข้มของแสงที่อารมณ์และความรู้สึกได้ การที่ได้เห็นสีจากสายตาสายตาจะส่ง ความรู้สึกไปยังสมองทำให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ ตามอิทธิพล ของสีเช่น สดชื่น ร้อน ตื่นเต้น เศร้า สีมีความหมายอย่างมากเพราะศิลปินใช้เป็นสีที่สร้างความประทับใจในศิลปะและสะท้อนความประทับใจนั้น ให้บังเกิดแก่ผู้ดูมนุษย์เกี่ยวข้องกับสีต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เพราะทุกสิ่งที่อยู่รอบตัวนั้นล้วนแต่มีสีส่น แตกต่างกันไปมากมาย สีเป็นสิ่งที่ควรศึกษาเพื่อประโยชน์กับตนเองและผู้สร้างงานจิตรกรรม เพราะเรื่องของ สีนั้น มีหลักวิชาเป็นวิทยาศาสตร์ จึงควรทำความเข้าใจวิทยาศาสตร์ของสีจะบรรลุผลสำเร็จในงานมากขึ้น ถ้าได้ศึกษาเรื่องสีดีพอแล้ว งานศิลปะก็จะประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

2.3.1 องค์ประกอบของทฤษฎีสี วงล้อสีเราสามารถเลือกสีมาใช้งานแล้วรู้ว่าสีไหนที่อยู่ด้วยกันจะทำให้ดูเด่นและสวยงาม วงล้อสี เป็นแผนภาพแสดงภาพประกอบของทั้ง 12 สีรอบๆ วงกลมเพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ของสีแต่ละสี สีที่จัดเรียงไว้ตรงข้ามกัน สีที่อยู่ใกล้กับสีอื่น ๆ มีลักษณะร่วมกันและมักจับคู่กัน

ภาพที่ 2.2 วงล้อสี

ที่มา : goterrestrial, 2561 : เว็บไซต์

2.3.1.1 สีหลักคือสี “ต้นฉบับ” ประกอบด้วยสีแดง เหลือง และน้ำเงิน คุณไม่สามารถผสมสีใดๆเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้สีเหล่านี้ ชุดนี้จะสร้างรากฐานของทฤษฎีสีตามที่เราทราบ ทั้งสามสีนี้เป็นส่วนหลักที่สร้างสีอื่น ๆ เมื่อรวมกันแล้วจะสร้างสีรองและสีตติยภูมิ รวมทั้งเฉดสีทั้งหมดอีกด้วย

2.3.1.2 สีรองจะเกิดขึ้นจากส่วนผสมของสีหลักสองสีที่เท่ากัน ผสมสีเหลืองและสีน้ำเงินเพื่อสร้างสีเขียว ผสมสีเหลืองและสีแดงเพื่อสร้างสีส้ม และผสมสีน้ำเงินและสีแดงเพื่อสร้างสีม่วง บนวงล้อสี สีรองจะอยู่ตรงกลางระหว่างสองสีหลักที่ใช้ในการสร้างสีรอง พวกมันจะถูกจัดกลุ่มไว้ใน triad ซึ่งสร้างรูปสามเหลี่ยมด้านเท่ากลับด้าน

2.3.1.3 สีตติยภูมิถูกสร้างขึ้นโดยการรวมเฉดสีหลักและรองที่อยู่ติดกัน ตัวอย่างเช่น สีหลักอย่างเช่นสีเหลือง และสีรองอย่างเช่นสีเขียว ผสมกันเพื่อสร้างสีเหลืองเขียว ชื่อของสีตติยภูมิแต่ละสีเริ่มต้นด้วยสีหลักและสีรองที่อยู่ใกล้เคียง คุณจะไม่เคยเห็นชื่อ สีเขียวเหลือง แต่มันจะเป็นสีเหลืองเขียว

2.3.1.4 สีข้างเคียงคือกลุ่มของสามหรือสี่สีที่ติดกันภายในวงล้อสี คำว่า “คล้ายคลึงกัน” หมายถึงความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ดังนั้นการรวมเฉดสีเหล่านี้จึงมีความคล้ายคลึงกันกับโทนสีเดียว เมื่อเลือกกลุ่มสีที่คล้ายคลึงกันสำหรับองค์ประกอบของคุณ ให้เก็บงานสีไว้โดยใช้เฉพาะสีเย็นหรืออบอุ่นเท่านั้น ยึดติดกับสีที่โดดเด่นและเน้นย้ำกับคู่สีที่คล้ายคลึงกัน โทนสีฟ้าออโรราสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ราบรื่นจากสีเขียวเป็นสีน้ำเงินซึ่งอยู่ติดกันบนล้อเลื่อนสี

2.3.1.5 คู่สีอยู่ด้านตรงข้ามของวงล้อสี หนึ่งสีมักเป็นสีหลักและอีกหนึ่งสีมักเป็นสีรอง คู่สีหลักคือสีน้ำเงินและสีส้ม สีแดงและสีเขียว และสีเหลืองและสีม่วง คู่สีเสริมกันในองค์ประกอบเพื่อเพิ่มความคมชัดและความเข้มของภาพตามที่แสดงด้านล่าง ความสดชื่นของผลส้ม สีส้มโดดเด่นเหนือฉากหลังสีฟ้าอ่อน

2.3.1.6 สีตรงกันข้ามเยื้องอาจมีลักษณะคล้ายกับคู่สี แต่ชุดค่าผสมนี้ รวมทั้งเฉดสีที่อยู่ใกล้เคียงกันสองสี อาทิเช่น สีเหลืองคู่กับม่วงฟ้าและม่วงแดง โทนสีนี้มีภาพลักษณ์คล้ายคลึงกับคู่สี แต่ไม่มีความ เข้มข้น การนำสีที่คล้ายคลึงกันสามารถช่วยลดความแตกต่างอย่างสิ้นเชิงของการเติมเต็มได้

2.3.1.7 คู่สีมีความเข้มข้นตามธรรมชาติ ในขณะที่สีตรงกันข้ามข้างเคียงทั้งสองด้าน หรือ tetradic โทนสีจะใช้สองคู่ของคู่สี สีตรงกันข้ามข้างเคียงทั้งสองด้าน อย่างเช่นสีเหลืองและสีม่วงจับคู่กับสี เขียวและสีแดงจะใช้ค่าที่หลากหลายซึ่งมักจะยากที่จะกลมกลืน ให้เลือกสีที่โดดเด่นและลดความอึดตัวหรือความเข้มของเฉดสีอื่น ๆ

2.3.1.8 สีทั้งสามประกอบด้วยสีจำนวนสามสี ซึ่งเทคนิคการเลือกสีโดยใช้สามเหลี่ยมด้านเท่ามาทาบลงบนวงล้อสี ซึ่งสีทั้งสามคือ สีเหลือง สีน้ำเงิน และสีแดงคือสีทั้งสามที่สามารถสร้างความสมดุลได้ ปล่อยให้สีหนึ่งฉายแวว อย่างเช่นสีเหลืองบนรดด้านล่าง และเน้นด้วยเฉดสีทั้งสามอื่น ๆ อาทิเช่น สีฟ้าและสีแดงที่พบในอุปกรณ์ชายหาดบนรถ หลักเกณฑ์ที่ดีในการออกแบบคือการสร้างลำดับชั้น แทนที่จะให้สีต่อสู้กับแสงไฟสปอตไลท์ ให้กำหนดสีที่โดดเด่น

สรุปได้ว่า ทฤษฎีที่ได้นำมาอ้างอิงมีความสำคัญและสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้โดยการนำทฤษฎีและข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการวิจัยมาประกอบการวิจัย เพื่อให้มีความสมบูรณ์และน่าเชื่อถือในเรื่องของเทคนิคสื่อนะครลิกเทคนิคต่างๆ ในการใช้สี แล้วยังมีการจัดองค์ประกอบศิลป์ประกอบด้านต่างๆ ที่จะทำให้งานมีความสมบูรณ์แบบมากขึ้น และยังมีการให้ความรู้เกี่ยวกับงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัย

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กำพล ตรงเมธิ (2567) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนภาพจิตรกรรมไทยพื้นฐานด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 สาขาวิชาจิตรศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย มีวัตถุประสงค์การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/802) เปรียบความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์

หิมพานต์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชา จิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะ การเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 การวิจัย ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ(Action Research) เพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียนขาดทักษะการเขียนโครงสร้าง ภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 สาขาวิชาจิตรศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงทราย จำนวน 1 ห้อง รวมจำนวน 18 คนโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และและ ทดสอบสมมติฐานด้วยค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียน โครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.25/88.20 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) ความสามารถ(ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียน โครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมีการพัฒนาทักษะการโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ดี กว่าเดิม สามารถวาดองค์ประกอบของโครงสร้างสัตว์หิมพานต์ก่อนลงรายละเอียดต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ตามหลักการ และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์ หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.88$)

กิมยานนท์ วังตะธาตุ (2556) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ ทักษะ การเขียนลายไทยพื้นฐานและความพึงพอใจต่อวิชาศิลปะไทย จากการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนลายไทย พื้นฐานร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ ทักษะการเขียนลายไทย และความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาศิลปะไทย 1 ระหว่างนักเรียนที่มี ความสามารถทางการเรียนต่างกัน (เก่ง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการ เขียนลายไทยพื้นฐานร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/4 โรงเรียนหนองสูงสามัคคีวิทยาสานักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ภาคเรียนที่ 2 การศึกษา 2554 จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบฝึกทักษะการเขียนลายไทย พื้นฐานจำนวน 10 ชุด 2) แบบวัด

ความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ 3) แบบวัดทักษะการเขียนลายไทย 4) แบบวัดความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที่ (t - test for dependent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณทางเดียว (One - way MANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสามารถทางการเรียน สูง ปานกลาง ต่ำ เมื่อเรียนโดยใช้แบบฝึก ทักษะการเขียนลายไทยพื้นฐาน เรื่องการเขียนลายกระจังและลายกระหนกพร้อมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ ทักษะการเขียนลายไทย และความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดย พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ กับทักษะการเขียนลายไทย แตกต่างกัน ส่วนความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนลายไทยพื้นฐานร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ ไม่แตกต่างกัน

ธัญดินทร์ บุญเนื่อง (2560) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการวาดลวดลายกระหนกสำหรับนักศึกษาศิลปะระดับปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1.วิเคราะห์ปัญหาในการวาดลวดลายกระหนกของ นักศึกษาศิลปะระดับปริญญาตรี 2.เพื่อพัฒนาแบบฝึกการวาดลวดลายกระหนกจากความเห็นของอาจารย์ผู้สอนจิตรกรรมไทยลวดลายกระหนกและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนและผลิตสื่อการสอน กลุ่ม ตัวอย่างได้แก่ 1. นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ศึกษาวิชาจิตรกรรมไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยเพาะช่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1.1 นักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 20 คน 1.2 นักศึกษาที่กำลังศึกษาในปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2559 ชั้นปีละ 5 คน 2. อาจารย์ผู้สอนจิตรกรรมไทยลวดลายกระหนก จำนวน 5 ท่าน 3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนและผลิตสื่อการสอน จำนวน 5 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบวิเคราะห์ผลงานของผู้เรียน แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยสำหรับนักศึกษา แบบสอบถามการวิจัยสำหรับอาจารย์ผู้สอนจิตรกรรมไทย แบบสังเกตการเรียนการสอน แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนและผลิตสื่อการสอนและแบบประเมินแบบฝึกวาดลวดลายกระหนกสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนและผลิตสื่อการสอน ผลการวิจัยพบว่า 1.เรียนประสบปัญหาด้านทักษะและความเข้าใจในรายละเอียดและ สัดส่วนของตัวลายเป็นส่วนมาก 2.การพัฒนาแบบฝึกการวาดลวดลายกระหนกจากข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนและผลิตสื่อการสอน มีเนื้อหาตามรายละเอียดเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอธิบายขั้นตอนการวาด โครงสร้าง องค์ประกอบย่อยและสัดส่วนของลวดลายกระหนกได้ชัดเจน โดยแสดงขั้นตอนการวาดที่สอดคล้องต่อเนื่องกัน ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และสามารถฝึกทบทวนได้ด้วยตนเองได้ 3.การประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน

อิทธิพลจากศิลปิน

ศิลปินชื่อ ชัชวาล รอดคลองตันพัฒนาศิลปะไทยดั้งเดิมเป็นศิลปะร่วมสมัย ใช้สี แสง และเงาอย่างพิถีพิถันเพื่อสร้างสมดุลระหว่างโทนสีและถ่ายทอดบรรยากาศ อาจารย์ได้เห็น และฟังเรื่องราวของพญามาร ทำให้เป็นจุดเปลี่ยนของชิ้นงาน ได้นำความชอบของการวาดภาพคน หญิงสาวและนำมาสร้างสรรค์ผ่านความเป็นไทย ผสมผสานกับเรื่องของความเป็น 2 มิติ กับ 3 มิติ คือ ความเป็นลวดลายโบราณ

ภาพที่ 2.3 แสงแห่งพระบารมี

ที่มา : barameeofart, 2560 : เว็บไซต์

ภาพที่ 2.4 พระแม่คงคา

ที่มา : barameeofart, 2560 : เว็บไซต์

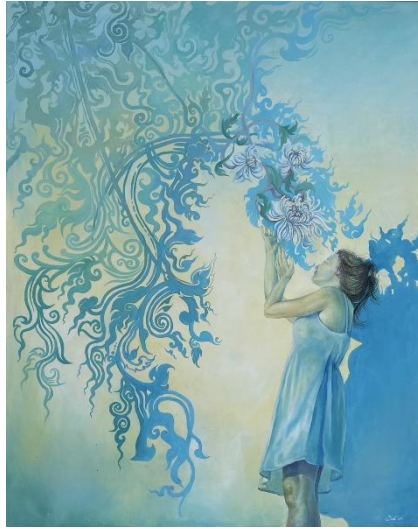
ภาพที่ 2.5 ความจริงนิรันดร์
ที่มา : pinterest, 2559 : เว็บไซต์)

อิทธิพลจากผลงานด้านเทคนิคที่ผ่านมา

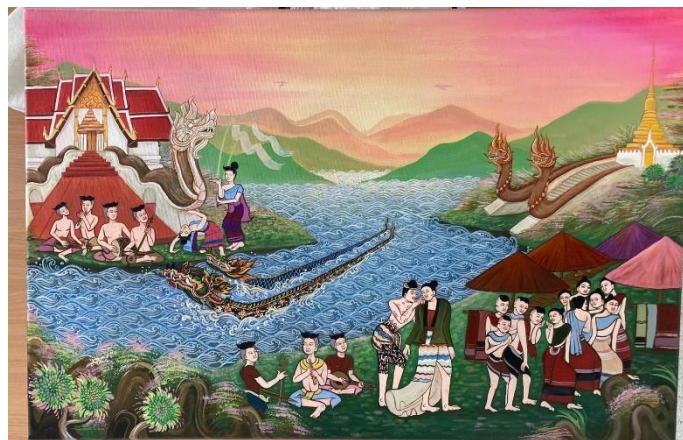
ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษางานจิตรกรรมไทยร่วมสมัยในด้านเทคนิคและได้รับอิทธิพลของอาจารย์ชัชวาล รอดคลองตัน ที่มีแนวทางการสร้างสรรค์งานของตนเองด้วยงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัย ที่ใช้เทคนิควิธีการกับการเขียนภาพคนเหมือนผสมผสานกับการเขียนภาพ 2 มิติ กับ 3 มิติ และ 2 มิติในที่นี้ คือความเป็นลวดลายโบราณยังคงไว้ความเป็นอัตลักษณ์ที่บ่งบอกว่าเป็นคนไทย

ภาพที่ 2.6 นารี เทคนิคสีน้ำมัน

ภาพที่ 2.7 นิรันตร เทคนิคสีน้ำมัน

ภาพที่ 2.8 น่านบ้านปาล์ม เทคนิคสีอะคริลิก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย และกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์

การดำเนินการวิจัย เรื่อง อนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมอารยณครน่าน มีแนวทาง และวิธีการดำเนินการวิจัย อธิบายได้ดังนี้

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของเนื้อหา ได้แก่ ความงามของอารยธรรมจังหวัดน่านในแต่ละด้านที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์และสืบสานต่อไป

ขอบเขตของรูปแบบและเทคนิค ได้แก่ งานจิตรกรรมไทยร่วมสมัย เทคนิคสีอะคริลิก บนเฟรมผ้าใบ จำนวน 3 ชิ้น ขนาด 100 × 80 เซนติเมตร

เครื่องมือในการวิจัย

ได้แก่ แบบวิเคราะห์ผลงานทัศนศิลป์ ด้านองค์ประกอบ (Art Element) หลักการ (Art Composition) แนวคิด (Concept) อารมณ์ความรู้สึก (Mood and Tone) ของผลงานศิลปศึกษานิพนธ์

การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

การอภิปรายผล โดยใช้วิธีการพรรณนา และอธิบายเกี่ยวกับผลงานทัศนศิลป์ แบ่งเป็นด้านองค์ประกอบ (Art Element) หลักการ (Art Composition) แนวคิด (Concept) อารมณ์ความรู้สึก (Mood and Tone) ของผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ พร้อมการนำเสนอภาพประกอบของขั้นตอนการปฏิบัติงาน และภาพการวิเคราะห์ผลงาน

วิธีการศึกษา

1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1.1 ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราววิถีชีวิตอารยธรรมอันงดงามของจังหวัดน่าน
- 1.2 ศึกษาผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัย และนำมาปรับใช้ในผลงานของตน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- 2.1 การทำแบบร่างในการนำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ เพื่อนำเสนอและปรับแก้ไขให้

สมบูรณ์แบบ

- 2.2 การวางแผนปฏิบัติงาน

2.3 ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ตามต้นแบบที่ผ่านการอนุมัติ และผลิตสื่อการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดียเพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้

- 2.4 จัดแสดงงานศิลปศึกษานิพนธ์

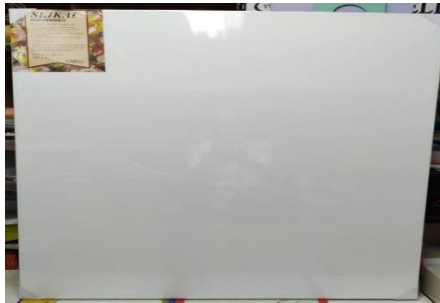
แผนการดำเนินงาน

แผนการดำเนินงาน	ระยะเวลาในการดำเนินงาน
1. ประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงานศิลปศึกษานิพนธ์	พฤศจิกายน 2567
2. นำเสนอแบบร่างผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ต่อคณะกรรมการ	22 พฤศจิกายน 2567
3. การดำเนินงานสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์	พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ 2568
4. นำเสนอและส่งผลงาน ครั้งที่ 1	9 ธันวาคม 2567
5. นำเสนอและส่งผลงาน ครั้งที่ 2	13 มกราคม 2568
6. นำเสนอและส่งผลงาน ครั้งที่ 3	20 มกราคม 2568
7. สร้างสรรค์ชุดการเรียนรู้ โดยการใช้สื่อชนิดต่าง ๆ	กุมภาพันธ์ 2568
8. การแสดงนิทรรศการศิลปศึกษานิพนธ์สู่สาธารณะชน	10 – 14 กุมภาพันธ์ 2568
9. การเขียนรายงานการวิจัย (ศิลปศึกษานิพนธ์)	กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2568

วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงานสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ครั้งนี้ ข้าพเจ้าเลือกใช้เทคนิคจิตรกรรมสีอะคริลิก ซึ่งเป็นเทคนิคที่ข้าพเจ้านั้นมีความสนใจ และชื่นชอบ ด้วยการฝึกฝนเกี่ยวกับความรู้เทคนิคในการปฏิบัติ เพื่อใช้ในการค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะตัว และเพื่อพัฒนาให้เกิดความเชี่ยวชาญในด้านวิธีการของจิตรกรรมสีอะคริลิกให้มากขึ้นกว่าเดิม โดยวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ในครั้งนี้ มีดังนี้

1. เฟรมผ้าใบขนาด 100 x 80 เซนติเมตร
2. สีอะคริลิก
3. ดินสอ
4. จานสี
5. พู่กันขนาดต่าง ๆ
6. กระดาษคาบอน

ภาพที่ 3.1 เฟรมผ้าใบขนาด 100 x 80 เซนติเมตร

ภาพที่ 3.2 สีอะคริลิก

ภาพที่ 3.3 ดินสอ

ภาพที่ 3.4 จานสี

ภาพที่ 3.5 พู่กันขนาดต่าง ๆ

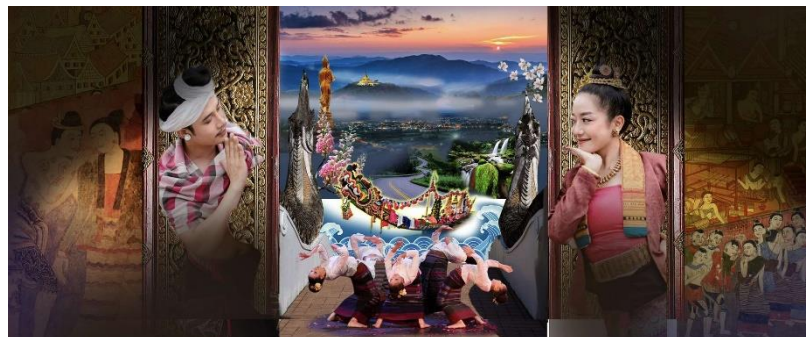
ภาพที่ 3.6 กระดาษคาร์บอน

เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์เรื่อง “นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม” ด้วยเทคนิค จิตรกรรมสีอะคริลิก ขนาด 100 x 80 เซนติเมตร มีทั้งหมด 3 ชั้น มีขั้นตอน และกระบวนการในการ สร้างสรรค์ผลงาน ดังนี้

1. กำหนดแนวคิด เนื้อหาเรื่องราว และร่างแบบสเก็ต

กำหนดเรื่องราว ดำเนินค้นคว้าข้อมูล และทำแบบร่างขนาดเล็ก ให้สอดคล้องกับแนวคิด เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการและคณะกรรมการพิจารณา อนุมัติในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษา นิพนธ์

ภาพที่ 3.7 ออกแบบร่างศิลปศึกษานิพนธ์ ด้วย Adobe Photoshop CC

2. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ก่อนจะเริ่มสร้างสรรค์ผลงาน ต้องมีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการทำงานก่อน ซึ่งประกอบด้วย

- 2.1 ซื้อเฟรมผ้าใบขนาด 100x80 เซนติเมตร เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
- 2.2 เตรียมดินสอและกระดาษคอปอน สำหรับร่างภาพ
- 2.3 เตรียมสีอะคริลิก สำหรับใช้ในการระบายสี
- 2.4 เตรียมน้ำ สำหรับล้างสีและพู่กัน
- 2.5 เตรียมจานสี สำหรับใส่สี ผสมสี
- 2.6 เตรียมพู่กัน สำหรับใช้ในการระบายสี

3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่อง “นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม”

ขั้นตอนที่ 1 : ออกแบบ ร่างภาพ และจัดวางองค์ประกอบของภาพให้มีความเหมาะสม สวยงาม พร้อมลงสีภาพสเก็ตให้มีความสวยงามตามที่ต้องการ (ภาพประกอบที่ 3.8 - 3.9)

ภาพที่ 3. 8 ออกแบบร่างศิลปศึกษานิพนธ์

ภาพที่ 3.9 ร่างภาพ ด้วยกระดาษคาร์บอน

ขั้นตอนที่ 2 : ลงสีคุมโทนด้วยสีน้ำตาลโดยรวมของภาพให้ทั่ว

ภาพที่ 3.10 ลงสีโดยรวมของภาพให้ทั่ว

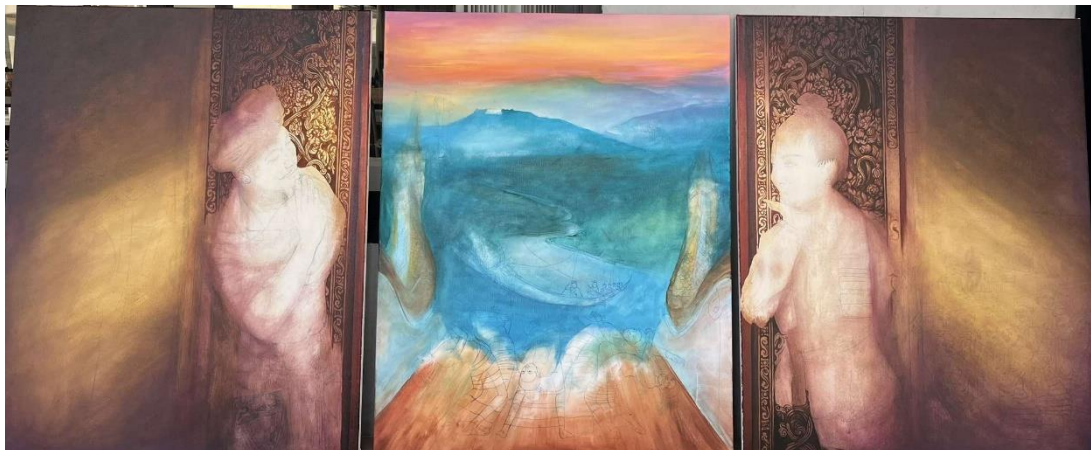
ขั้นตอนที่ 3 : ลงสี และเก็บรายละเอียดในส่วนของประตูปะตูไม้แกะสลักก่อน เพราะเนื่องจากเป็นส่วนที่อยู่ด้านหลังของจุดเด่น จะช่วยลดการเกิดกระบวนการทำงานซ้ำซ้อน (ภาพประกอบที่19-20)

- ลงสีเข้มตรงส่วนที่เป็นเงาของประตูปะตูไม้แกะสลัก

ภาพที่ 3. 11 ลงสีเข้มตรงส่วนที่เป็นเงาของประตูปะตูไม้แกะสลัก

- เก็บรายละเอียดประตูปะตูไม้แกะสลัก

ภาพที่ 3. 12 เก็บรายละเอียดประตูปะตูไม้แกะสลัก

ขั้นตอนที่ 4 : ใส่รายละเอียดของคน (ภาพที่ 3.13-3.14)

ภาพที่ 3. 13 ใส่รายละเอียดของคนผู้หญิง

ภาพที่ 3. 14 ใส่รายละเอียดของคนผู้ชาย

ขั้นตอนที่ 5 : เก็บรายละเอียดของภาพจิตรกรรมฝาผนัง (ภาพประกอบที่ 3.15 – 3.16)

- ใส่รายละเอียดของภาพจิตรกรรมฝาผนังฝั่งคนผู้ชาย

ภาพที่ 3. 15 ใส่รายละเอียดของภาพจิตรกรรมฝาผนัง

- ใส่รายละเอียดของภาพจิตรกรรมฝาผนังฝั่งคนผู้หญิง

ภาพที่ 3. 16 ใส่รายละเอียดของภาพจิตรกรรมฝาผนัง

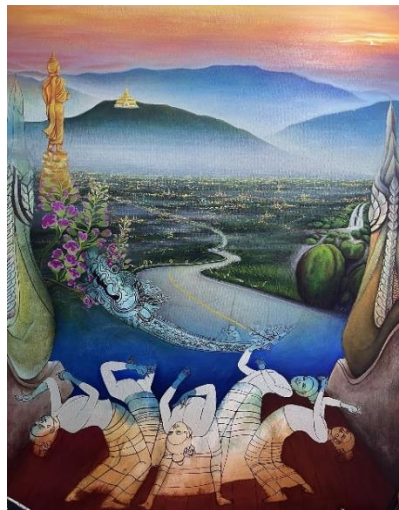
ขั้นตอนที่ 6 : ลงสี เก็บรายละเอียดภาพตรงกลางจาก 3 เฟรม(ภาพประกอบที่ 3.17 – 3.19)

- ตัดเส้นก่อน เพื่อความชัดเจนของภาพ

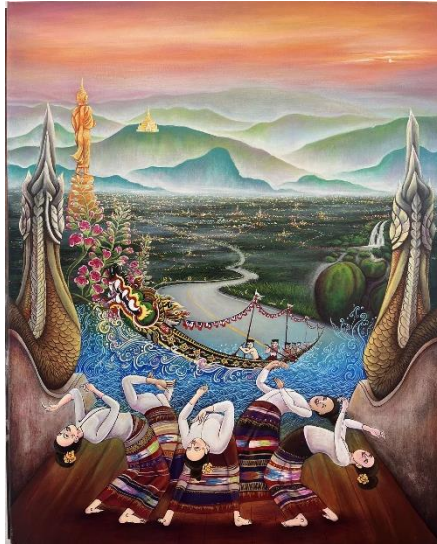
ภาพที่ 3. 17 ตัดเส้น

- ลงสี เก็บรายละเอียดเป็นส่วนของภาพทั้งหมด

ภาพที่ 3. 18 ลงสี เก็บรายละเอียดเป็นส่วนๆ

- เก็บรายละเอียดแสงเงา ความคมชัดของภาพ

ภาพที่ 3. 19 เก็บรายละเอียดแสงเงา ความคมชัดของภาพ

ขั้นตอนที่ 7 : ผลงานสำเร็จเสร็จสมบูรณ์ ศิลปินนิพนธ์ เรื่อง “นครน่านลือเลื่อง เมือง
อารยธรรม”

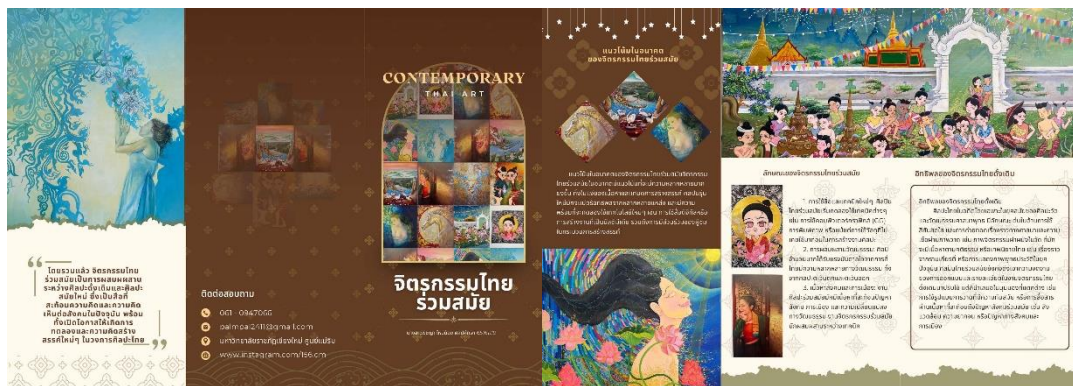
ภาพที่ 3.20 : ผลงานสำเร็จ

4. ขั้นตอนการสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ ชุด “หัวเรือพญาสี”

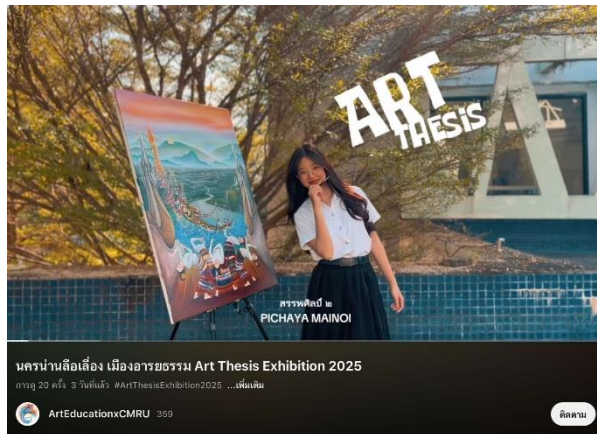
การสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้จะประกอบไปด้วย การทำสื่อรูปแบบสื่อ Step by step เป็นการสอนเกี่ยวกับขั้นตอนการวาดภาพผลงานศิลปะศึกษานิพนธ์ การทำสื่อแผ่นพับใบความรู้เรื่อง “จิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย” และสื่อวิดีโอกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะศึกษานิพนธ์ด้วยเทคนิคสื่อะครลิกแนวจิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย บนเฟรมผ้าใบ

ภาพที่ 3.21 : การทำสื่อรูปแบบสื่อ Step by step

ภาพที่ 3.22 : การทำสื่อแผ่นพับใบความรู้เรื่อง “จิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย”

ภาพที่ 3.23 : สื่อวิดีโอกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์
(Youtube : https://youtu.be/zFUVAHndY_4?si=yGH0wiaY9vQnViVG)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ และผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่อง อนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมอารยณครน่าน โดยผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ สื่อการเรียนรู้ สื่อภาพเคลื่อนไหว อธิบายได้ดังนี้

การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ เรื่อง นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม

1. สรุปการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่อง “นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม” ในครั้งนี้เกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ตลอดระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้ทำการศึกษาเรียนรู้ ทดลองกระบวนการ และเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคต่างๆ เพื่อค้นหาแนวทางของตนเองในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตนนั้นคืองานจิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย และนำเอาประสบการณ์จากการที่ตนเองได้เกิดในจังหวัดน่าน มีศิลปวัฒนธรรม อารยธรรมอันสวยงาม มีเอกลักษณ์โดดเด่นแบบล้านนาของน่าน แล้วยังถือว่าเป็นการสืบสานและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม อยากแสดงให้เห็นถึงความสวยงามในธรรมชาติของจังหวัดน่าน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยให้ข้าพเจ้านั้นเต็มไปด้วยความประทับใจในเสน่ห์ที่น่าหลงใหลของจังหวัดน่าน จึงเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่อง “นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม”

ภาพที่ 4.1 ภาพบรรยากาศพิธีเปิด

ภาพที่ 4.2 ภาพผลงานนครน่านสื่อเลื่อง เมืองอารยธรรม

ภาพที่ 4.3 ภาพผลงานในห้องนิทรรศการ

การสร้างชุดการเรียนรู้ เรื่อง หัวเรือพายาฮี

อธิบายถึงแนวคิด และขั้นตอนการทำงาน ในการสร้างสรรค์ผลงานสื่อการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย สื่อ

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ในครั้งนี้ ได้มีการจัดทำสื่อการเรียนรู้ โดยการนำเอาเทคนิควิธีการ และเรื่องราวจากตัวชิ้นงานศิลปศึกษานิพนธ์มาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำเป็นสื่อการสอน 1 ชุด ซึ่งสื่อชุดนี้ มีชื่อชุดสื่อการสอน คือ “หัวเรือพายาฮี” เป็นการนำ หัวเรือของจังหวัดน่านที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นไม่เหมือนที่ใด มาจัดทำเป็นสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบ Step by Step พร้อมกับ จัดทำ แผ่นพับ ให้ความรู้ประกอบสื่อในรูปแบบ แผ่นพับใบความรู้ เรื่อง “จิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย” ซึ่งมีขั้นตอนในการผลิตสื่อดังนี้

1. step by step

ขั้นตอนที่ 1 : ศึกษาข้อมูลโดยการศึกษารูปแบบของผลงานที่สร้างสรรค์ หาข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำสื่อการสอน โดยเลือกมุมมองเนื้อหาของงาน จากนั้นทำการ วิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหาที่จะนำเสนอในรูปแบบสื่อการสอนให้มีความสอดคล้องกับผลงานที่สร้างสรรค์ และตรงตามวัตถุประสงค์

ขั้นตอนที่ 2 : ผลิตสื่อการเรียนรู้ชุดที่ 1 : ขั้นตอนในการสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้เรื่อง “หัวเรือพยาธิ” โดยทำสื่อในรูปแบบ (Step by Step) ซึ่งมีทั้งหมด 4 Step เป็นสื่อการเรียนรู้ชุดที่ 1 ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ (ภาพที่ 4.4-4.7)

Step ที่ 1: ร่างภาพ

ภาพที่ 4.4 สื่อ Step by Step ร่างภาพ

Step ที่ 2: ลงสีพื้นให้ทั่วทั้งภาพ

ภาพที่ 4.5 สื่อ Step by Step ลงสีพื้นให้ทั่วทั้งภาพ

Step ที่ 3: ลงสีภาพโดยรวมให้ทั่ว

ภาพที่ 4.6 สื่อ Step by Step ลงสีภาพโดยรวมให้ทั่ว

Step ที่ 4: ผลงานเสร็จสมบูรณ์

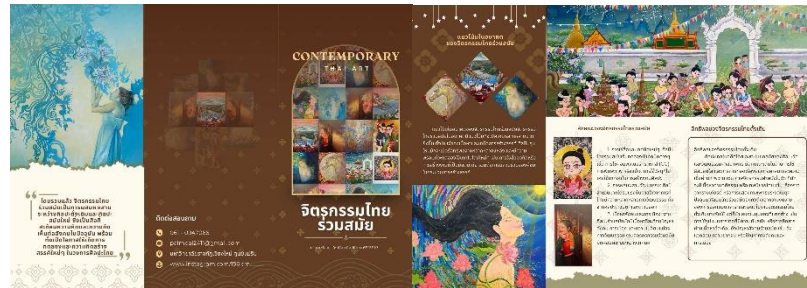

ภาพที่ 4.7 ผลงานสื่อเสร็จสมบูรณ์

2. สื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่ออื่นๆ

ผลิตสื่อชุดที่ 2 แผ่นพับ ให้ความรู้ในเรื่องราวเนื้อหา “จิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย” ผ่านการนำเสนอเป็นแผ่นพับ ซึ่งทำการสร้างสื่อด้วยแอปพลิเคชัน Canva สร้างและเผยแพร่ออกมาในรูปแบบแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับจิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย ประกอบด้วยเนื้อหาดังนี้

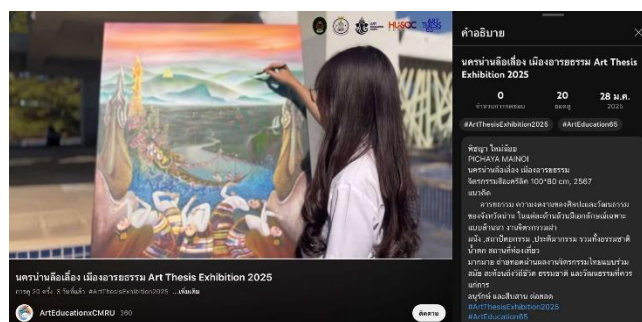
1. งานจิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัยรับอิทธิพลของจิตรกรรมไทยดั้งเดิม
2. ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของจิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย
3. แนวโน้มในอนาคตของงานจิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย

ภาพที่ 4.8 สื่อ แผ่นพับ

3. สื่อภาพเคลื่อนไหว

เป็นคลิปในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ที่เล่าถึงประวัติความเป็นมาของการสร้างสรรค์ผลงานและศิลปินที่นำมาเป็นแรงบันดาลใจ รวมทั้งเล่าถึงเรื่องราวของภาพ “นครน่านลือเลื่องเมืองอารยธรรม” และขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 4.9 สื่อคลิปสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์

วิเคราะห์ และอธิบายผลงานทัศนศิลป์ด้านองค์ประกอบและหลักการทางศิลปะของผลงาน เรื่อง นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม

แนวคิดการสร้างสรรคผลงานศิลปศึกษานิพนธ์เรื่อง “นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม” จากที่ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ขึ้นมา มีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอผลงานศิลปะรูปแบบจิตรกรรมเทคนิคสีอะคริลิกที่มีเอกลักษณ์เฉพาะจากการพัฒนาแนวความคิดผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ การได้รับอิทธิพลจากศิลปินและประสบการณ์ในการทำงานศิลปะที่ผ่านมา ผ่านทัศนธาตุและหลักการทางศิลปะ เช่น การใช้จุด เส้น รูปร่างรูปทรง พื้นผิว สี น้ำหนักแสงเงา พื้นที่ว่าง เอกภาพและสมดุล โดยอธิบายได้ดังนี้

การวิเคราะห์ด้านทัศนธาตุ

1.จุด (Point) ที่มีในศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่อง “นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม” เป็นจุดที่สร้างจากทัศนธาตุและสร้างขึ้นเพื่อให้มีผลต่อองค์ประกอบของภาพโดยรวม และแสดงเรื่องราว เนื้อหาสาระ ซึ่งจากภาพใช้จุดในการสร้างส่วนของจุดของหยดน้ำและแสงไฟจากเมือง บ้านเรือน วัด

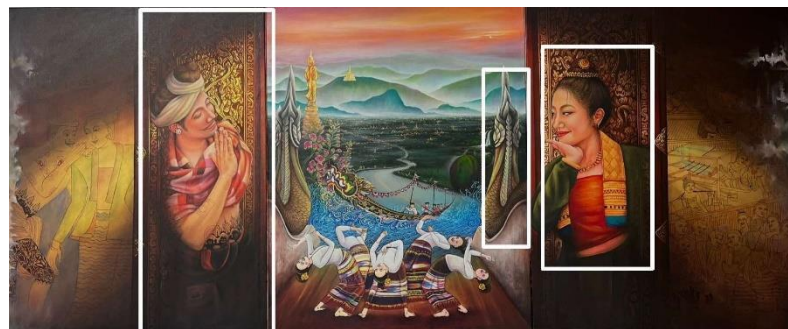
ภาพที่ 4.10 แสดง จุด ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

2.เส้น (Line) เป็นทัศนธาตุ ที่ช่วยให้ในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อให้เกิดความเคลื่อนไหวและมีชีวิตชีวา ผลงานมีความระเบียบเรียบร้อยคมชัด ซึ่งเส้นที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ประกอบไปด้วยเส้นตรง ใช้ในส่วนของประตูไม้แกะสลัก เป็นเส้นที่ให้ความรู้สึกแข็งแรง หนักแน่น ส่วนเส้นโค้งใช้ในส่วนของการตัดเส้นในงานจิตรกรรมไทยทั้งหมด

ภาพที่ 4.11 แสดง เส้น ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

3.รูปร่าง รูปทรง (Form) ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเรื่อง “นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม” เป็นรูปร่าง รูปทรงอิสระที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ซึ่งรูปร่าง รูปทรงแต่ละชนิดจะแตกต่างกันออกไป ทำให้ภาพนั้นเกิดจุดเด่น มีชีวิตไม่แข็งกระด้าง รวมทั้งสร้างบรรยากาศให้ในภาพ ทั้งหมดมีการทับซ้อนกัน เกิดการเคลื่อนไหวไม่นิ่งเรียบราบจนขาดความมีชีวิตชีวา

ภาพที่ 4.12 แสดง รูปร่าง รูปทรง ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

4.พื้นผิว (Texture) เป็นส่วนที่อยู่ชั้นนอกสุดของวัตถุที่จะนำมาสร้างงานศิลปะ ซึ่งในลักษณะพื้นผิวที่ปรากฏในผลงานนั้น เป็นลักษณะพื้นผิวอ่อนนุ่มในส่วนของท้องฟ้าภูเขา ให้ความรู้สึกพลิ้วไหวน่าสัมผัส และผิวเรียบที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของภูเขาระยะหลัง ให้ความรู้สึกลื่นนวลและเบา ส่วนตรงประตูไม้แกะสลักเป็นพื้นผิวที่มีร่องนูนและลึกโดยลักษณะพื้นผิวที่ขรุขระ เกิดจากการใช้สีแสงเงาแสดงออกนั้นเป็นพื้นผิวที่สัมผัสได้ด้วยตา จากการมองเห็นแต่ไม่ใช่ลักษณะที่แท้จริงของผิววัสดุนั้นๆ

ภาพที่ 4.13 แสดง พื้นผิวที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

5.สี (Color) ในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ ใช้โทนสีร้อนในการลงสีบนแสงดวงอาทิตย์ในส่วนสีของสีโทนเย็นแสดงถึงความเป็นธรรมชาติ และความมีชีวิตชีวา ทำให้ภาพมีสีสันที่น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อและแปลกตา โดยการวางสีคู่ตรงข้ามและใช้สีขาวเข้ามาผสมเพื่อให้ภาพเกิดน้ำหนักอ่อน

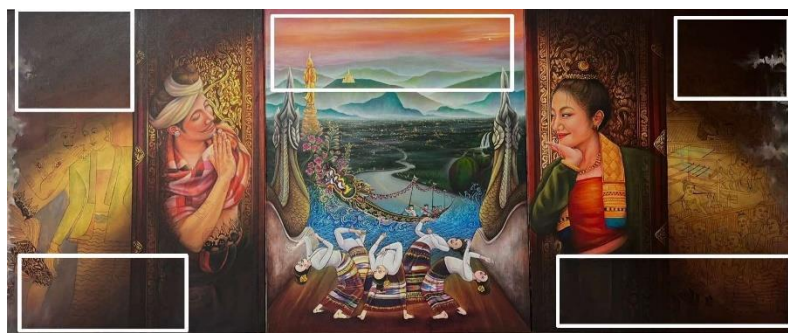
ภาพที่ 4.14 แสดง สี ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

6. น้ำหนัก แสงเงา (Value) คือ จำนวนความอ่อน ความเข้มของสีต่างๆ และแสง-เงาตามที่ประสาทรับรู้ เมื่อเทียบกับน้ำหนักของสีบรรยากาศภายในภาพทั้งหมด ความอ่อนแก่ของแสง-เงา ทำให้เกิดมิติและเกิดระยะใกล้-ไกล เกิด แสงและเงาในการสร้างบรรยากาศ

ภาพที่ 4.15 แสดง น้ำหนัก แสงเงา ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

7. พื้นที่ว่าง (Space) ลักษณะการใช้บริเวณว่างในการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้ ใช้ในส่วน of พื้นด้านบนท้องฟ้า ภูเขาในระยะหลัง เพื่อให้จังหวะช่วงห่างอย่างลงตัว และบริเวณที่เป็นเงาเข้มที่สุดของภาพ บริเวณว่างเหล่านี้ ทำให้ผลงานนั้นเกิดความรู้สึกสบายตา ไม่อึดอัดจนเกินไป อีกทั้งทำให้รู้สึกถึงระยะใกล้ ไกล ตื้น ลึกในผลงาน และยังช่วยทำให้ภาพเกิดอารมณ์ สร้างบรรยากาศอีกด้วย

ภาพที่ 4.16 แสดง พื้นที่ว่าง ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

การวิเคราะห์ด้านหลักการทางศิลปะ

1. เอกภาพ (Unity) ในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ใช้ความเป็นเอกภาพ เพื่อแสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขององค์ประกอบ ทั้งรูปลักษณ์และเนื้อหาเรื่องราวและโทนสี แสงเงา เป็นการประสานหรือจะจัดระเบียบของส่วนต่างๆ ให้เกิดความเป็นหนึ่งเดียวกัน ซึ่งจากรายละเอียดทั้งหมดของภาพแสดงให้เห็นถึงความเป็นธรรมชาติทั้งหมด ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือเรื่องราวเดียวกัน

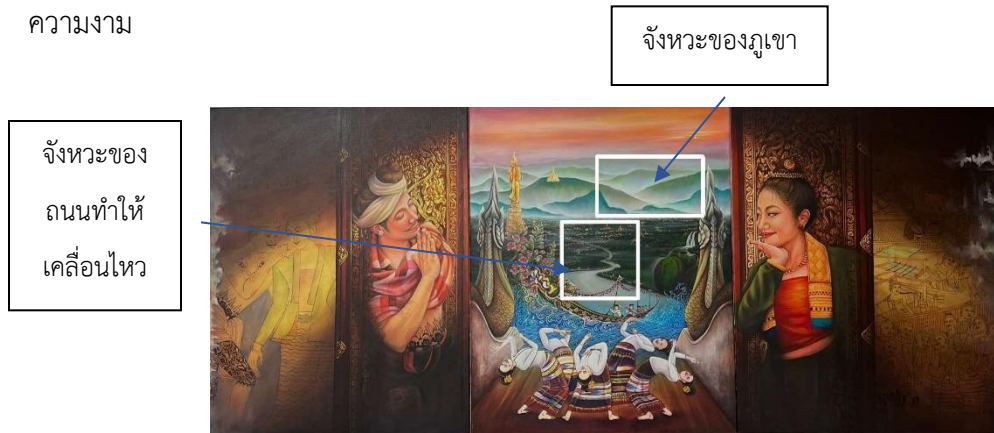
ภาพที่ 4.17 แสดง ถึงความเป็นเอกภาพ

2. ความสมดุล (Balance) ในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ ใช้หลักการ สมดุล ซ้าย-ขวา และ สมดุลบน-ล่าง เพื่อให้ภาพผลงานนั้นมีน้ำหนักที่เท่ากันขององค์ประกอบ ไม่เอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งของภาพมากเกินไป และทำให้ภาพนั้นดูมีระเบียบ สวยงาม

ภาพที่ 4.18 แสดงถึงความสมดุลซ้าย-ขวา และความสมดุลบน-ล่าง เท่ากัน

3. จังหวะ (Rhythm) จังหวะที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานที่ปรากฏในภาพ ซึ่งมีเนื้อหาทิศทางระยะของภาพในส่วนของ หมอกกับภูเขาและถนนหมายเลข 3 เป็นจังหวะความห่างและความสัมพันธ์ต่อเนื่องที่สม่ำเสมอและไม่สม่ำเสมอของภาพ ทำให้มีระยะใกล้กลางไกล ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวและความงาม

ภาพที่ 4.19 แสดงถึงจังหวะความห่างและความสัมพันธ์ต่อเนื่องที่สม่ำเสมอและไม่สม่ำเสมอของภาพ

4. สัดส่วน (Proportion) ในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ สัดส่วนที่ใช้ แสดงถึงความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม ระหว่างขนาดขององค์ประกอบที่แตกต่างกัน ซึ่งไล่จากส่วนที่อยู่บริเวณด้านหน้าสุดของภาพจะมีขนาดใหญ่ที่สุด แล้วค่อยๆ มีขนาดเล็กลง เพื่อความเหมาะสมของสัดส่วน กลมกลืนกันระหว่างองค์ประกอบ ซึ่งทำให้ภาพไม่มีความหนักไปทางด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไป อีกทั้งเพื่อให้มีความสอดคล้องกับความเป็นจริง

ภาพที่ 4.20 แสดงถึงความแตกต่างของสัดส่วน

5. จุดเด่น (Dominant) เป็นการสร้างส่วนสำคัญที่ปรากฏชัดเจน สะดุดตาที่สุดในผลงานจุดเด่นจะช่วยสร้างความน่าสนใจในผลงานให้ภาพมีความสวยงาม มีชีวิตชีวา ซึ่งผลงาน เรื่อง “นครน่านลือเลื่องเมืองอารยธรรม” มีจุดเด่นที่เห็นได้ชัดคือ เฟรมตรงกลางทั้งหมดถือเป็นจุดเด่นภายในภาพ ซึ่งเน้นด้วยเนื้อหาเรื่องราว มี Perspective

ภาพที่ 4.21 แสดงจุดเด่นของภาพ

บทที่ 5

สรุปผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์

สรุปผลการสร้างสรรค์ (Conclusion)

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่อง “นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม” ในครั้งนี้เกิดจากการสังสมประสบการณ์ตลอดระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้ทำการศึกษาเรียนรู้ ทดลองกระบวนการ และเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคต่างๆ เพื่อค้นหาแนวทางของตนเองในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตนนั้นคืองานจิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย และนำเอาประสบการณ์จากการที่ตนเองได้เกิดในจังหวัดน่าน มีศิลปะวัฒนธรรม อารยธรรมอันสวยงาม มีเอกลักษณ์โดดเด่นแบบล้านนาของน่าน แล้วยังถือว่าการสืบสานและอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรม อยากแสดงให้เห็นถึงความสวยงามในธรรมชาติของจังหวัดน่าน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยให้ข้าพเจ้านั้นเต็มไปด้วยความประทับใจในเสน่ห์ที่น่าหลงใหลของจังหวัดน่าน จึงเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่อง “นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม”

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ในครั้งนี้ ได้มีการจัดทำสื่อการเรียนรู้ โดยการนำเอาเทคนิควิธีการ และเรื่องราวจากตัวชิ้นงานศิลปศึกษานิพนธ์มาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำเป็นสื่อการสอน 1 ชุด ซึ่งสื่อชุดนี้ มีชื่อชุดสื่อการสอน คือ “หัวเรือพายสี” เป็นการนำ หัวเรือของจังหวัดน่านที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นไม่เหมือนที่ใด มาจัดทำเป็นสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบ Step by Step พร้อมกับ จัดทำ แผ่นพับ ให้ความรู้ประกอบสื่อในรู้แบบ แผ่นพับใบความรู้ เรื่อง “จิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย” ซึ่งมีขั้นตอนในการผลิตสื่อดังนี้

แนวคิดการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์เรื่อง “นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม” จากที่ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ขึ้นมา มีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอผลงานศิลปะรูปแบบจิตรกรรมเทคนิคสีอะคริลิกที่มีเอกลักษณ์เฉพาะจากการพัฒนาแนวความคิดผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ การได้รับอิทธิพลจากศิลปินและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานศิลปะที่ผ่านมา ผ่านทัศนธาตุและหลักการทางศิลปะ เช่น การใช้จุด เส้น รูปร่างรูปทรง พื้นผิว สี น้ำหนักแสงเงา พื้นที่ว่าง เอกภาพ สมดุล จังหวะ สัดส่วน และจุดเด่น

ข้อเสนอแนะ (Suggestion)

1. ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะควรเลือกเทคนิคและรูปแบบที่ตนเองสนใจและถนัดเพื่อที่จะนำมาต่อยอดไปในขั้นอื่นๆได้
2. การศึกษาข้อมูลที่หลากหลายเพื่อเป็นแนวทางในการนำมาสร้างสรรค์ผลงานและฝึกฝนตนเองอยู่เสมอเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่มีความสวยงามสมบูรณ์เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว
3. มีการวางแผนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีการจัดระเบียบตนเองเพื่อที่จะปฏิบัติได้สำเร็จตาม เป้าหมายที่กำหนด

ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน

1. มีระยะเวลาในการดำเนินงานน้อย
2. ไฟน้อย ไม่แสงสว่างในการปฏิบัติงานในช่วงเวลากลางคืน
3. สภาพอากาศที่หนาวเย็น ทำให้ไม่สบาย
4. มีพื้นที่ทำงานไม่เหมาะสม

แนวทางแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงาน

1. จัดสรรเวลาในการทำงานเหมาะสม
2. จัดซื้อหลอดไฟเพื่อเพิ่มแสงสว่างในการปฏิบัติงาน และเปลี่ยนเวลามาปฏิบัติงานช่วงเช้าแทน
3. หาผ้าห่มมาคลุม
4. พยายามจัดเก็บของให้มีระเบียบ

ผลที่ได้รับในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์

1. ได้ฝึกทักษะในการสร้างสรรค์งานได้อย่างมีระบบระเบียบแบบแผน
2. รู้จักการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานและทำให้ผ่านลุล่วงไปได้ด้วยดี
3. ได้ฝึกการทำงานที่ต้องใช้ระยะเวลานาน
4. ได้ฝึกสมาธิการทำงาน ความอดทนอดกลั้น
5. สามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสู่สาธารณชนได้อย่างภาคภูมิใจ
6. ได้ค้นหาลักษณะงานศิลปะที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน
7. ได้รับคำชื่นชม และคำแนะนำในการพัฒนาผลงานต่อไปในอนาคต

8. ทำให้มีความสามัคคี มีการวางแผน มีทักษะการแก้ไขปัญหาและการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะอย่างเป็นระบบ ในการจัดงานนิทรรศการศิลปศึกษานิพนธ์
9. ได้เรียนรู้ทักษะในการสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้กับการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้

บรรณานุกรม

- กำพล ตรงเมธิ. (2567) .การพัฒนาทักษะการเขียนภาพจิตรกรรมไทยพื้นฐานด้วยแบบฝึกทักษะการเขียน
โครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301 - 2003
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 สาขาวิชาจิตรศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย.
ออนไลน์จาก <https://so13.tci-thaijo.org/index.php/ajgs/article/view/692>
- กิมยานนท์ วังตะธาต. (2556) .การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ ทักษะการเขียนลายไทยพื้นฐาน
และความพึงพอใจต่อวิชาศิลปะไทย จากการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนลายไทย พื้นฐาน
ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. ออนไลน์จาก dkthaijo.org/index.php/SNGSJ/article
- ชลูด นิยมเสมอ. (2554). องค์ประกอบของศิลปะ Composition of Art. บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับ
ลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
- ธวัชบดินทร์ บุญเนื่อง. (2560). การพัฒนาแบบฝึกการวาดลวดลายกระหนกสำหรับนักศึกษาศิลปะระดับ
ปริญญาตรี. ออนไลน์ จาก <https://www.edu.chula.ac.th/sites/default/files/users>
- วิบูลย์ ลีสุวรรณ. (2547). ทศนศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็กจำหน่าย
- สมเกียรติ ตั้งนโม. (2552) .ทฤษฎีสี. ออนไลน์ จาก <http://tiphtml5.comccvs/xoid/basic>

ภาคผนวก

**ART
THESIS
65** สรรพศิลป์ ๖๕

ศิลปศึกษานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Art Thesis Exhibition 2025
นิทรรศการศิลปศึกษานิพนธ์
10-14 กุมภาพันธ์ 2568
ณ หอประชุมที่ปิงกร ห้องโหลดบันทิตชั้น 2
ศูนย์แม่ริม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พิธีเปิด 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 เวลา 17.00 น.
ณ อาคารอเนกประสงค์ ชั้น 2 (โหลดบันทิต)
หอประชุมที่ปิงกรรัศมีโชติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ศูนย์แม่ริม

OPENING CEREMONY ON 10 FEBRUARY
2025, 17:00 P.M.
AT CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY,
MAE RIM CAMPUS

ART
EDUCATION
CMRU

HUSOC
CMRU

**ART
THESIS
65**
exhibition

โปสเตอร์นิทรรศการศิลปศึกษานิพนธ์ “ ART THESIS EXHIBITION 2025 ”

ภาพประธานกล่าวเปิดงานนิทรรศการศิลปศึกษาปี 65 "ART THESIS EXHIBITION 2024"
ณ ห้องอเนกประสงค์ (ห้องโหลดบันจิต) ชั้น 2 หอประชุมที่ปึงกรัศมีโชติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ศูนย์แม่ริม

ภาพประธาน และคณาจารย์เปิดงานนิทรรศการศิลปศึกษาปี 65 "ART THESIS EXHIBITION 2025"
ณ ห้องอเนกประสงค์ (ห้องโหลดบันจิต) ชั้น 2 หอประชุมที่ปึงกรัศมีโชติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ศูนย์แม่ริม

ภาพบรรยากาศในงานนิทรรศการศิลปศึกษาบัณฑิต"ART THESIS EXHIBITION 2025"
ณ ห้องอเนกประสงค์ (ห้องโหลดบันฑิต) ชั้น 2 หอประชุมทีปังกรรัศมีโชติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ศูนย์แม่ริม

ภาพบรรยากาศในงานนิทรรศการศิลปศึกษานิพนธ์"ART THESIS EXHIBITION 2025"
ณ ห้องอเนกประสงค์ (ห้องโหลดบันดิต) ชั้น 2 หอประชุมทีปังกรรัศมีโชติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ศูนย์แม่ริม

ภาพผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ “ นครน่านลือเลื่อง เมืองอารยธรรม ”

ภาพคู่ศิลปินกับผลงานนิทรรศการศิลปศึกษานิพนธ์ "ART THESIS EXHIBITION 2025"

ภาพบรรยากาศนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ทำกิจกรรม “ปลาน้อยของหนู”
ณ ห้องอเนกประสงค์ (ห้องโหลดบันฑิต) ชั้น 1 หอประชุมที่ปิงกรัศมีโชติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ศูนย์แม่ริม

ภาพบรรยากาศกิจกรรม Workshop “เทียนหอมจากเปลือกไข่”
ณ ห้องอเนกประสงค์ (ห้องโหลดบันดิต) ชั้น 1 หอประชุมทีปังกรรัศมีโชติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ศูนย์แม่ริม

ภาพสื่อการเรียนรู้ สื่อขั้นตอน“หัวเรือพยามิ”

ภาพสื่อการเรียนรู้ แผ่นพับ“จิตรกรรมไทยร่วมสมัย”

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	พิชญา ไหมน้อย
วัน/เดือน/ปีเกิด	6 มิถุนายน 2546
ที่อยู่	154 หมู่ 3 บ้านดอนไชย ตำบลศิลาแลง อำเภอปัว จังหวัดน่าน รหัสไปรษณีย์ 55120
โทรศัพท์	061 0947066

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี	คณะครุศาสตร์ สาขาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
มัธยมศึกษา	โรงเรียนปัว
ประถมศึกษา	โรงเรียนวรนคร

เกียรติประวัติ

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 โครงการประกวดวาดภาพ “จิตรศิลป์ เทิดไถ่องค์ภูมิรินทร์ปิ่นสยาม”

2565 เกียรติบัตรผลการเรียนดีเด่น

2565 เกียรติบัตรสร้างชื่อเสียงด้านการสร้างสรรค์งานศิลปะ

2565 เกียรติบัตรมีจิตสาธารณะ มีความโดดเด่นทางด้านกิจกรรม

2566 ชนะเลิศ โครงการ ภูมิปัญญาสร้างสรรค์ โดยสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2566 เกียรติบัตรผลการเรียนดีเด่น

2567 ชนะเลิศ ประกวดวาดภาพพระบายสี โครงการมูลนิธิบ้านนกขมิ้น

ประวัติการแสดงนิทรรศการ

2566 ร่วมแสดงผลงานในกิจกรรม DINNER TALK FINDING YOUR NEXT PLAY ณ นิมมาน

2567 ร่วมแสดงผลงานในกิจกรรม DINNER TALK FINDING YOUR NEXT PLAY ณ ห้องสุเทพฮอลล์ โรงแรมเชียงใหม่แมริออท โฮเทล